Ն. 5006 — 1882 ՕԳՈՍՏՈՍ 9 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — 23 ԻՒՆՍԻԻ ՍԷՆԷ ԻՐԹԷՍԻ — ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ, ՕԳՈՍՏՈՍ 21 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — Ն. 5006

ԳԻՆԵՐԸ

Իսթանպոլ Լիրին սէնէվի մէճիտ 10
Ալթը այ » » 5
Իւչ » » » 2½

Թաշրալար Լիրին մէճիտիյէ 10
Ալթը այ » » 5
Բօսթա իւճրէթի պիրլէ այիտ տիր։

20 ՓԱՐԱ.

Մասիսի Քաղաքական

ՄԻՒՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

ԻԼԱՆԱԹ

Պիրինճի տէֆա Լիրին սաթը 3 ղր.
Իքինճի » » » 2 »
Իչիւնճիւ » » » 1 »
Իլան ադրասընա դօնուլմասան իլանաթ ու ինթաբաթըն սաթը 5 ղր.

Իսթանպոլա, Դալաթատ Բինճէնպիհ պազարընտա Ն. 41 Իրսի խանընտաւ

20 ՓԱՐԱ.

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԻՍԹԱՐ

Զարշընտա էլտէն դաղէթա սաթմադ իչին, աեաղընա չարդդ, վէ եալընըզ իքի մէճիտիյէ սէրմաեէլի իքի իւչ քիչիյէ լիւզումումուզ օլտուղունտան, իսթէք իտէնին մաթպաամըզա կէլմէսի. չինընի, պիր հաֆթատան պէրու պիւեիւք պիր հիզմէթլիք տէօնմէքտէ օլտուղունտան, սաթընընտան չոգալարընի, Մանզումէ-միզ սաաթ 5տէ վէ եա 4տէ չընգմադտէ իքէն, սաաթ պէշէ ալթընա վէ հաֆթա սէքիզէ գատար չարշընա չընգարմատընգ-լարը, վէ ինչէ Մանզումէ իսթէեէն զաթ-լարա տուխի, «—տահա Մանզումէ չընգ-մատը, Թէրճէման վիրէլիմ—» տիեէրէք խալգը ալտաթտընգլարը, պիր սուրէթի սահիհէտէ անլաշընմըշ տըր։

ՀԱՎԱՏԱԼԻՍԱԹ ԹԷԼԵԿՐԱՖԻՏԷ

Պէնկլին 18 օգոստ.

Ալման զաղէթալարը, է.քսէրիա, Ինկիլթէրրա ալէյհինտէ խտարէի լիսան իլմէքտէ տիրլէր։

Իսկէնտէրիէ 18 օգոստ.

Ինկիլիզ ասաքիրի խասասը, Ա-պուքիրէ կիմէք իւզրէ, վաբօրա բաքիպ օլտուլար։

Տէվերան իլլէեէն պիր չայլաեա կէօրէ, Ա.բապի բաշանընն ասաքի-րինտէն 4000 նէֆէր, 15 ղրթա թօր իլէ, Իսմայիլա իւզէրինէ եէօրիւ-մէքտէ իմիշլէր։

Լօնտրա 19 օգոստ.

Պու ռապահ պիրինճի ֆըրդանընն մէճմուի, ալթմըշընճը ավճը ալայը.լա պէրապէր Իսկէնտէրիէ.յի թէրք իլէ Ասլուդիր իւզէրինէ կիմտի։

Մէզքիւր ֆըրդանընն գօմանտան-լըղընը սըր Կարնէթ Ուօլսըլէյ տէ-րիւհտէ իլլէմիշ օլուպ, Տիւբ տը Գոնոթ տախի միւսամիլէյհէ ըիֆա-դաթ իլլէմիշ տիր։

Էնվէնտիպլ վէ Էնգօնթէնդ նամ սէֆինէլէրտէն պաշդա պիթիւն ռանանմա Իսկէնտէրիէ լիմանընընտան հարէքէթ իլլէմիլէր։

Արապի բաշանընն օլտուսունտան պիր սիւմարի միֆրէզէի Մահալ-լատա Ինկիլիզ մէրքէզինէ եէօրիւ-միշ, վէ Ինկիլիզլէր պունլարընն դարշըսընա չբգմըշլար իսէ տէ, Ա-բապարը, ասլա թիւֆէնկ ատըլմադ-ըզընն, կէրի չէքիլմիշլէր տիր։

Իսկէնտէրիէ միթէպէրանընընտան պիր քիշի, պու կիւն, Արապի բաշա իլէ պիլ մուխապէրէ, Ինկի-լիզլէրին հարէքէթրէթ ասքէրիյէ-սինի իսպարլար իլլէմէք մաշնունիյէ-թիլլէ, թահմը թէվզէֆա ալընը։

Տիւն, էհալինին աեագ թագը-մընտան պիր մըզատար արապարը, Ամերիգա դօնանօլսունտան իւզէրինէ հիւճիւմ իմիշլէր։

Սանթրալ Նիուզ թէլէկրաֆ շիր-քէթինին Նափօլիտ պուլունան մուխպիրի, տիւնքի կիւն Բիեաղ բաշա իլէ միւլագատ իթմիշ տիր։ Բաշամ միւշարիլէյհ Խըտիվին քէն-ափինի Մըսրը չաղըրարընա տա-ռեր զուհուրա կէլէն չայլաեր թաս-տիգ իլէ, Էվրօբա նուֆուզունա միւսաեիտ խսթիդամէթլի պիր հէյ-եէթի վիւքէլա թէէսսիսինէ մուս-վաֆֆադ օլաճաղընա իթիմատը օլ-ուղունու սէօյլէմիշ տիր։

ՐԷՍՄԻ

Նաւ արալըդ, պաղը ատամարընն Մըսրը կէօնտէրիմէք իւզրէ, ասքէր թահրիր իթմէքտէ օլտուղլա-ըը իսթիխպար օլունտու։

Մէհմէտալի Մահրուսէի Շահանէ-տէ, պիրա բուխսատ, հէր քիմ օ-լար իսէ օլսուն, ասքէր թահրիր իթմէսի կիպի խիլաֆը դանուն պիր հալէ դաթան միւսատտէ օլունմա-եաճաղընտան, պէօյլէ ասքէր եա-զան վէ եաղըլանըր հագդլարընը-տա, գանունէն միւճադաթը չէսի-տէ իճրասը մուդարրիր օլաւ, օ միսիլլուլարընն տէրհալ թահմը թէվզէֆա ալընմալարը իչին, չէհիր էմանէթի վէ զապթիյէ նէզարէթի իլէ վիլաեաթա էվամիրի լազըմէ ի-թա գըլընմըշ օլտուղու, ըէսմէն ալան օլունար։

ՏԱԼԻԼԻՑԷ

Հէ.քսերարի վիլաեէթինճէ կէօ-րիւլէն լիւզում ու իհթիեաճա մէպ-նի, թարաֆը Պապը Ալիտէն վիլա-եէթի միւշարիլէյհսաեա քէշիտէ օ-լունան թէլէկրաֆնամէնին մահէլ-լինէ վիսուլի թարիխինտէն իթի-պարէն, օղոստոս ալընընն դանէսինէ գատար, Իրանտան կէլէճէք զէ-խաեերին կիւմրիւք ըէսմինտէն մուաֆ թութուլմասը խուսուսունա, մահէլլինտէն վուգու պուլան իշար իւզէրինէ, Շուրաի տէվլէթճէ գա-բար վէրիլիպ, պիլիսթիզան Իրա-տէյլ Սէնինէ շէրէֆոատը օլուշ տուր։

—

Բէնչէնպիհ վէ ճումաա կիւնլէ-րի դարֆընտա Իսկէնտէրիէեէ ասքէրլէ մէմլու օլարադ, 17 գրթա Ինկիլիզ վաբօրու միրուա իթալիկի իշիտիլմիշ տիր։

—

Շղօտրաան Կիրիտէ սէվգ օլու-նաճադ ասաքիրի Շահանէնին լէ-վազիմի սէֆէրիյէլէրինի իքմալ էյ-լէմէք իւզրէ, հարպիեէ նէզարէթի սէրեաֆէրի Մուսթաֆա պէյին Շէնքինէ աղիմէթ իթալիկի մէճմու-ատը։

—

Տիւնքի կիւն Շահգուսէ–պաշընընն Արդա–ճատտէսինտէ, տիվարատան, պիրինին իւզէրինէ պիր թաշ տուշ-մէքլէ զէտէլէնմիշ, վէ մէրգումի Եըլարդ էճզախանէսինէ կէօթիւ-ըիւլիւպ թէատրի օլունմուշ տուր։

—

Շահզատէ–Պաշընտա եէդբլան թէատրօնուն, Ալման բէսսամբար թարաֆընտան ֆօթօկրաֆը ալը-նըպ, Ալմանիանընն մուսավէր դա-զէթալարընա կէօնտէրիլմիկի իշի-տիլմիշ տիր։

—

Լիէճիլ թէատրի մէէզունէն Տէրիսաատէթտէ պուլունան Պուլ-գարիսթան դօմիսէրի Ֆաղրլ պէյ տիւնքի կիւն Սօֆիտեա ավտէթ իյլէմիշ տիր։

—

Գալաթա պանքէրլէրի 22 նայեմ-բեր 1879 թարիխլի մուդավէլէնամէ իգթիզասընճա խազինէի ճէլիլէտէ օյան սէքիզ միլիօն եիւզ եէթմիշ պին լիրա մաթլուպլարընտան տօյա-եը տիւեունու ումումիէ նիզամա-մէսինէ թէվֆիզան, թահվիլաթը միւմթազէ թէատրիւլէ չբգարա-ճաղլարընտան, թահվիլաթը մէգ-պուրէ Ինկիլիթէրրատա զաեէթ միւ-քէմմէլ սուրէթտէ թապ օլունուպ բէյ տէր բէյ Տէրիսաատէթէ իրսալ, վէ պուրատա տէվլէթի Ալիեէ իլէ տիւեունու ումումիէ մէճլիսի լ-ատարէսի թարաֆընտան իմզա օլուն-մաղատա տըր։

Իշպու մուամիլէ պիր դաչ հաֆ-թաեա դատար խիթամ պուլաճա-ղընտան թահվիլաթը մէզպուրէ թէ-ատավիւէ իվրամ գըլընճաճադ տըր։

—

Տիւնքի կիւն լիմանըմըզատան Հիւ-մէյսաեա հարէքէթ իտէն Լօյտ գումբանեասը բօսթա վաբօրու իլէ Եէմէն ֆըրդատընա պիր միդատար ասքէր վէ լէվազիմի ասքէրիեէ իր-սալ օլունմուշ տուր։

—

Ալընան մալիմաթա կէօրէ, խա-թիրնաֆ միւատտիի ումումիի Լա-թիֆ պէյ թարաֆընտան շէհիր է-մանէթինէ պիր թէզքէրէ եազը-լարադ, Շահզատէ պաշընտա եը-դբլան թէատրօնուն սաղլամ օլմա-տըզը էվվէլտէն զաղէթալարտա եազըլմասը իւզէրինէ, սահիպի Մէհէմմէտ. պէյէֆէնտի տայիրէսի թարաֆընտան միւհէնտիս ճէլպ իլէ քէշֆ իթթիրաֆինէ, վէ սաղ-լամ օլուղունա տաեիր բաբօրթ վէրիլտիկինի զաղէթա իլէ իլան իթ-տիրմիշ օլտուղունտան, քէշֆի մէգ-քիւրուն սահիհ օլուպ օլմատըզը, վէ սահիհ օլտուղու թադտիրտէ, հանկը միւհէնտիս մարիֆէթիլէ իճրա զըլընարըզը խթիֆաար օ-լունմուշ, վէ Տէրիսաատէթ պիտա-եէթ մահքէմէսի միւատտիի ումու-միլիկինէ աէ տիկէր պիր թէզքէրէ իրսալիյէ, քէշֆի մէգքիւրուն էկէր սաղը եօդ իսէ, Մէհէմմէտին շէ-տիտէն միւճադաթը լաղըմ կէլէճէ-կի, վէ սահիհ օլտուղու թադտիրտէ, քէշֆի իճրա իտէն միւհէնտիս-սին թահթը մէսուլիյէթէ ալտը-ըըմասը իղթիզա խտէճէկի պէեան խտիրմիշ տիր։

Զապթիեէ նէզարէթինէ իրսալ օլունան պիր թէզքէրէտէ տախի, մէճրուհլարըն խամ, վէ շէօհրէթ, վէ մահէլլի իդամէթլէրի իլէ, տէ-ըէճէի մէճրուհլիյէթլէրինի միւպ-եին պիր դըթա տէֆթէրին թան-ղիմ ու իրսալը, վէ մէճրուհլարըն նէ՞ տէրբէճէտէ մէճրուհ օլտուղա-ըը իլէ, նէ՞ միդատար ճէրրահ իւճ-ըէթի իթասը.լա քէսպի իֆադաթ խտէճէքլէրի, վէ քիմսէ սադաթ դալըպ դալմամաճաղը, պիլմուա-եէնէ, թանզիմ օլունան տէֆթէրտէ իշար խտիրմէսի, թալէպ օլունմուշ տուր։

—

Կէչէն կիւն Տէրիսաատէթէ մու-վասլէթ իտէն Էմիրի Մէքքէ շէ-ըիֆ Ապա իլ Մութալէպ էֆէնտի-նին թօրնու Մէսաեիա վապանընն շէհրիմիզէ միվասլէթինի միթէա-ղըպ, տօղրուճա Մապէյնի հիւ-մաեունա կիտէրէք, մաղհարը իլ-թիֆաթը հազրէթի Բաշիշահի պայրաուլուղու կիպի, Զաթը հազ-ըէթի Բաշիշահի իլէ թաամ իթ-մէք շէրէֆինէ տախի նաեիլ օլտու-ղու մէսմու տըր։

—

Դօնֆէրանսը պիր դաչ կիւնտէն իճթիմա իտէճէկի, վէ պու իճթի-մատա Օսմանլը զօմիսէրլէրինին, Ինկիլթէրրա իլէ ադա օլունաճադ ասքէրի մուդավէլէնամէ իչին Պապը Ալի թարաֆընտան թանզիմ օ-լունան լայիհաեը մէվզրի միւպա-հասատա զօեաճադլարը ըիվաեէթ օլունուեօր։

—

Ճումաա իրթէսի կիւնիւ պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրի, խարի-ճիեէ վէ էվգաֆ նազըրլարը Սաեիտ վէ Ասըմ բաշալարը նէզտի ալիէ-ըինէ տավէթ իլէ, խուսուսի պիր զօմիսիօն ադա իլլէմիշլէր տիր։

Գու զօմիսիօնտա գօնֆէրանսա նէ եօլտա թէպլիզաթ իճրասը լա-զըմ կէլտիկի միւզաքէրէ խտիլտիկի սեօյլէնիլիեօր։

—

Ֆիրարատա պուլունտուղու հալտէ, կէչէն կիւն տէրատէթ խտիրմիշ օլան մէշհուր հայատատ Մուսթաֆա շա-վուշ, Պէյօղլու բօլիս միւտիրիյէ-թի խէֆիեէլէրինտէն Մուսթաֆա աղաեա թէսլիմ օլունարադ, տիւն Իզմիտ հիւքիմէթ մէճլիսինէ կէօն-տէրիլմիշ տիր։

—

Կէչէն ճումաա կիւնիւ Ավսթրիա իմբէրաթօրունուն եէվմի վէլատէ-թի օլտուղունու եազմըշ խտիր։

Եէվմի մէզքիւր ադշամը Ավսթ-ըիա սէֆիրի սաալէթլու Պարոն Գա-ըիս, Ավսթրիա նամ վաբօրատա տէվ-լէթի միւշտերիլէյհա թէպատասը մի-թէպէրանընա միւքէմմէլ պիր զի-եաֆէթ քէշտիտ իլլէմիշ տիր։

—

Գաաբ–քէօյիւնտէ Հաճի Շիւք-ըիւ աղա թարլասը նամ մահէլլատ աշըլմադատա օլան պիր գուեունուն աղզընատան իբի մէթրօ աշաղըսընտա իբի մէթրօ թուլունտա պիր պաճա, վէ պաճանընն ալթընտա պիր գաբու, վէ պիր մէթրօ եիւքսէք-լիկինտէ, վէ եարբամ մէթրօ գա-տար կէնիշ իւսթիւ քեարիր քէ-մերի միւքէմմէլ պիր թարիդ գու-հուր իթմիշ, վէ քէյֆիյէթէ գու-եուճուլար թարաֆընտան հիւքիւ-մէթէ խապէր վէրիլմիշ օլտուղու-ատան, իլէրուատ հիւքիւմէթ թա-ըաֆընտան քէշֆ ու մուայեէնէ ի-տիլմէք իւզրէ, չիմտիկիք պիր նօգ-թա թայեին խտիրմիշ տիր։

—

Ըիւշտիեէ մէքթէպլէրինտէ թահ-սիլի ուլում իլէ իքմալը միւտտէթ խտէն չակիրտանընն միգատարը եիւզ էլլիեէ պալիզ օլուպ, պունլարտան Եկկիրմի նէֆէրի դըզ իմիշ։

Եակիրտանը մէրգումէնին շէհա-տէթնամէլէրի եազընտա մէարիֆ նազըրը Մուսթաֆա բաշա հազ-ըէթլէրի հազը օլտուգլարը հալտէ, թէվզի խտիլեճէկի իշիտիլմիշ տիր։

—

Իզմիր վիլաեէթի մէարիֆ միւ-տիրլիկինէ, տար իլ մուալլիմին միւտիրի Մուրատ էֆէնտինին նատպ օլունտուղու մէսմու տըր։

—

Գահրիեէ իւմէրա վէ զապթիա-նընա 97 սէնէսինտէն թէատրիւլտէ դարմըշ օյան մաաշլարընընն թէսվի-եէսի դըմնընտա հէվալէնամէլէր վէրիլմէքտէ օլտուղու միւսթաֆ-պէր տիր։

—

Գոմիում վաբօրու հիւմաեունու պիր միդատար ասաքիրի Շահանէ խ-լէ, պու կիւն Մալթա թարիդիյէ թարապլուսու Դարպա աղիմէթ խ-տէճէք տիր։

—

Ինկիլթէրրա սէֆիրի լորա Տիւ-քէրինին, մուդավէլէի ասքէրիեէ մատտէսինէ տաեիր Պապը Ալի թա-ըաֆընտան եաբըլան լաեիհա իլէ, Ինկիլթէրրա գապիտէթօսու թարա-ֆընտան կէօնտէրիլէն լաեիհանընն, միւնասիպ թատիրթ իլէ պիրլէշ-տիրիլմէսի, վէ պու վէճհ իլէ, իթթի-լաֆ հասըլ իտիլմէսի եօլունտա պիր թէքլիֆտէ պուլունմաշ օլտուղու մէսմու տըր։

Պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրի իլէ, խարիճիեէ վէ էվգաֆ նազըր-լարը Սաեիտ վէ Ասըմ բաշալար հա-զարաթը, պու թէքլիֆտէ, պաղը մէրթէպէ գայտի իհթիրազ իլէ, բուրի մուվաֆֆագաթ կէօսթէրմիշ-էր տիր։

Տիւնքի կիւն, խարիճիեէ վէ էվ-գաֆ նազըրլարը բաշալար հազա-ըաթը, Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէ-սինէ աղիմէթլէ, թէքլիֆի մէզպու-ըունա սուրէթի գապուլ իլէ, վաղ օլունան գուեուտու իհթիրազլարէ-նի լօրա Տիւֆէրինէ թէպլիղ իլլէ-միշլէր տիր։

—

Մէքթէպի միւլքիեէնին թէվզիֆ միւքեաֆաթ ըէսմի էօնիւմիւզտէ-քի ճումաա իրթէսի կիւնիւ իճրա օլունաճաղը իշիտիլմիշ տիր։

—

Տիւն շէհիր էմինի Մաղհար, վէ զապթիեէ նազըրը Հաֆըզ Ահմէտ բաշալար հազարաթը, մէճլիսի միւ-քէլլեաա տավէթ իլէ, պիր միւատ-էթ օրատա հազը պուլունմուշ-լար տըր։

—

Կէչէն ճումաա իրթէսի կիւնիւ Կէօք–Սուատա Իրան սէֆիրի Մօհ-սին խան, Լօնտրա սէֆիրի Մէլ-գում խան նամբնա օլարադ, պիւ-եիք պիր զիեաֆէթ վէրմիշ, վէ պաղը վիքէյի ֆիլսամ, վէ ըիճ-ալը տէվլէթ իլէ, պիր գաչ սէ-ֆիրլէր հազը պուլունմուշլար տըր։

—

Բաթրիգ վէքիլի գերապատիւ Ռուսճուգլեան Տ. Գէորգ Մ. վար-դապետ, քարու քէհեասը Ֆրէնկ-եան էֆէնտի իլէ պէրապէր, կէչէն չարշէնպիհ վէ բէնչէնպիհ կիւնլէ-րի, պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէ-ըի իլէ, խարիճիեէ նազըրը Սաեիտ, ատալիեէ նազըրը Ճէվատէթ, մէա-ըիֆ նազըրը Մուսթաֆա, վէ էվ-գաֆ նազըրը Ասըմ բաշալար հա-զարաթընընն նէզտի ալիէրինէ պիլ ադիմէ, իրտի չէրիֆի թէպրիգ կյ-լէմիշ տիր։

* * *

Հայրէնիքին պէեանընա կէօրէ, պու կիւն վէքիլ Գերապատիւ Հայր Սուրբ Ռուսխա սէֆարէթխանէսինէ պիլ ադիմէ, էլչիի ճէտիա Մ. Նէլի-տօֆու զիեարէթ խտէճէք իմիշ։

ԹԱՍՍԱՀԱՏ

Ճումաա իրթէսի կիւնքի նուսխէ-միզտէ, իքինճի սահիֆէնին 2 ինճի սիթունիւնիւն սօն սաթրընընն Վին-ճի «Խիլաֆընա» լուղէթի «Խէլաբը-նա» օլաճադ տըր։

ՄԸՍԸՐՏԱ ԷՎԼՕԲԱ ԹԻՃԱՐԷԹԻ

Օգուեանպարմըզտան բէք չօգ-լար Արապի բաշանընն ասաքիրի թարաֆընտան մուղու պուլան շու-ըիչտէն տօլաեը տիւշարը զարար ու զիեան օյան, վէ եախօտ իսթ-թիեարը հիճրէթի իթմէկէ մէճպուր օլուշ պուլունան 50,000 դատար պիչարէկեան իչին, Մըսըր հիւ-քիւմէթինտէն թալէպ օլունաճադ

թազմնաթը տէրխաթը իթաիքճէ, խըթթէի մէղքիւրէնին մէնպահ վարիտաթնէն նէտէն իպարէթ օլտուղունու անլամադ էմէլնտէ պուլունմադտա տըրլար։

Աթիտէքի հիսապլար աղ չօգ պիր մալիւմաթ իթասընա քեաֆի օլաճաղլար տըր։

Խըթթէի Մըսըրիյէնին զաէէթ միւնպիթ վէ մահսուլատար պիր միւլք օլտուղու մալիւմ տիւր։

Մէմալիքի մէղքիւրէնին պաշլըճա մահսուլաթը բամուղ, շէքեր, պուղտայ, պաղլա, մերճիմէք, զամղ թավուղ գուշու թիւյէրի, ուն, պատէմ, ֆիլ տիշի, վէ եուն տիրլէր։

Զէրրինէ Մէհէմմէտ Ալի բաշանըն վաղթընտա իպթիտար գելընմէշ օլան շէքէր գամըշը շիմալի խըթթէի մէղքիւրէնին պաշլըճա մահսուլաթընտան պիրի օլուպ, պունուն ղիրաաթը եաեբլմըշ օլտուղու կիպի, կիւնտէն կիւնէ տէ թէրադդէ իյէմէքտէ տիր։ Շէքէր գամըշընըն սենէվի մահսուլաթը 35 պին թոնելաթօեա գատար օլուպ, 20 միլիոն ֆրանգ թութմադտա տըր։

1880 տէ, եուն, բամուղ վէ հուպաւպաթ մահսուլաթընտան, 246 միլիոն 36 պին 550 ֆրանգ վարիտաթ վուղու պուլմուշ տուր։

1879 տա Մըսըր իլէ մէմալիքի էճնէպիեէ պէյնինտէ վուղու պուլան մուամէլաթը թիւճճարիեէնին մէճմուի միղտարը, 130,056,248 ֆըրանգ իխրաճաթ, վէ 349,415,523 ֆըրանգ իխրաճաթ քի ճէման 479,471,771 ֆրանգ օլմուշ տուր։

Մըսըր իլէ է՛ն զիեատէ միւնասէպաթը թիւճճարիյէսի պուլունան տէվլէթ, Ինկիլթէրրա տըր. տէվլէթի միւշարիւէյհատան սոնրա Ֆըրանսա, Իթալիա, Ավսթրիա, վէ յիր տէվլէթլէր կէլմէքտէ տիրլէր։

Ինկիլթէրրանըն Մըսըր իլէ օլան պաշլըճա թիճարէթի եուն վէ բամուգ իւղէրինտէ օլուպ, սէնէտէ 205,727,482 ֆրանգլըգ գատար էմթաա Մըսըրան օրտաա կէօնտէրիլմէքտէ տիր։

Ֆրանսատան Մըսըրա պաշլըճա, պէեաղ շէքէր, շարապ վէ միւսքիրաթ, մում, հաղըր բուպալար, գօնտուրալար, իրէքտէն, եունատան, վէ բամուղտան դումաշլար, քիմէնվի էճզալար, տէրիլէր, թամգմնաթը տէրխաթը իթաիքճէ, խըթթէի մէղքիւրէնին մէնպահ վարիտաթնէն նէտէն իպարէթ օլտուղունու անլամադ էմէլնտէ պուլունմադտա տըրլար։

Աթիտէքի հիսապլար աղ չօգ պիր մալիւմաթ իթասընա քեաֆի օլաճաղլար տըր։

Խըթթէի Մըսըրիյէնին զաէէթ միւնպիթ վէ մահսուլատար պիր միւլք օլտուղու մալիւմ տիւր։

Մէմալիքի մէղքիւրէնին պաշլըճա մահսուլաթը բամուղ, շէքէր, պուղտայ, պաղլա, մերճիմէք, զամղ թավուղ գուշու թիւյէրի, ուն, պատէմ, ֆիլ տիշի, վէ եուն տիրլէր։

Զէրրինէ Մէհէմմէտ Ալի բաշանըն վաղթընտա իպթիտար գելընմէշ օլան շէքէր գամըշը շիմալի խըթթէի մէղքիւրէնին պաշլըճա մահսուլաթընտան պիրի օլուպ, պունուն ղիրաաթը եաեբլմըշ օլտուղու կիպի, կիւնտէն կիւնէ տէ թէրադդէ իյէմէքտէ տիր։ Շէքէր գամըշընըն սենէվի մահսուլաթը 35 պին թոնելաթօեա գատար օլուպ, 20 միլիոն ֆրանգ թութմադտա տըր։

1880 տէ, եուն, բամուղ վէ հուպաւպաթ մահսուլաթընտան, 246 միլիոն 36 պին 550 ֆրանգ վարիտաթ վուղու պուլմուշ տուր։

1879 տա Մըսըր իլէ մէմալիքի էճնէպիեէ պէյնինտէ վուղու պուլան մուամէլաթը թիւճճարիեէնին մէճմուի միղտարը, 130,056,248 ֆըրանգ իխրաճաթ, վէ 349,415,523 ֆըրանգ իխրաճաթ քի ճէման 479,471,771 ֆրանգ օլմուշ տուր։

Մըսըր իլէ է՛ն զիեատէ միւնասէպաթը թիւճճարիյէսի պուլունան տէվլէթ, Ինկիլթէրրա տըր. տէվլէթի միւշարիւէյհատան սոնրա Ֆըրանսա, Իթալիա, Ավսթրիա, վէ յիր տէվլէթլէր կէլմէքտէ տիրլէր։

Ինկիլթէրրանըն Մըսըր իլէ օլան պաշլըճա թիճարէթի եուն վէ բամուգ իւղէրինտէ օլուպ, սէնէտէ 205,727,482 ֆրանգլըգ գատար էմթաա Մըսըրան օրտաա կէօնտէրիլմէքտէ տիր։

Ֆրանսատան Մըսըրա պաշլըճա, պէեաղ շէքէր, շարապ վէ միւսքիրաթ, մում, հաղըր բուպալար, գօնտուրալար, իրէքտէն, եունատան, վէ բամուղտան դումաշլար, քիմէնվի էճզալար, տէրիլէր,

թիմուրտան վէ չէլիքտէն էշնալար, խանէ մէֆրուշաթը, չինի թասագ վէ պիլլուր թագըմլարը, քիրէմիտ, քիրէճ վէ սաեիրէ կէօնտէրիլուիկի կիպի, Մըսըրտան Ֆրանսատա իախալ օլունան մահսուլաթ տախի, բամուղ, պաղլա, պուղտայ, բամուղ չէքիրտէկի, թավուղ գուշու թիւյիւ, զամք, խամ շէքէր, վէ սաեիրէ տիր։

Գիր գաչ սէնէլէրտէն պէրու, Ավսթրիա—Մաճարիսթանտան Մըսըրա իտխալ օլունան մահսուլաթն միգտարը կիւնաէն կիւնէ արթմադտա օլուպ, պունուն Ֆրանսանըն թիճարէթինէ էրէյի զարարը մուճիպ օլաճաղը աշիքեար տըր։ 1880 սէնէսինին իլք իլչ այլարընտա Մըսըրա իտխալ օլունան Ավսթրիա—Մաճարիսթան էմթաասը անճադ 19 միլիոն զուրուշլուգ օլտուղու հալտէ, 1881 սէնէսինին իլք իլչ այլարընտա 24 միլիոն զուրուշլուգ գատար էմթաա իտխալ օլունմուշ, վէ պու ֆարգ ճալիպի տիզգաթ պուլունմուշ տուր։ Գիր թագըմ Ալմանիա էմթաասընըն տախի, Թրիէսթէ թարիգիյէ Մասըրա կէօնտէրիլէրէք, Ավսթրիա—Մաճարիսթան իսմիրէ գայտ իտիլմէքտէ օլմասը տա սահիհ տիր. հաթթա, Սագսոնիատան վէ սաեիր Ալմանիա մէմալիքինտէն կէօնտէրիլմէքտէ օլան հաղրը էլպիսէլէր իլէ գօնտուրալար օլ գատար ուճուղ ֆիեաթ իլէ սաթըլմադտա տըրլար քի, Ֆրանսա ֆաբրիգ աթօրլարը պունլար իլէ ռիգապէթէ չըզըշամադտա տըրլար։ Պու տէտիկիմիզէ իսպաթ օլմադ իւղրէ չունու սէօյլէրիզ քի Իսկէնտէրիեէտէ չիֆթի 5 ֆրանգ 50 սանթիմէ ֆօթին. լէր սաթըլմադտա օլուպ, պունուն իսէ, էնանֆ թագըմը թարաֆընտան բաղպէթ պուլմասը թապի տիր։

Պունուն կիպի տէ Վիէննալը մարանկոզլարը Մըսըրա իրսալ էյէտիքլէրի էյնա տախի, իշլէրինին ինճէլիկի, վէ գուլլանըլան մաթալարը ճինսինին էյիլիկի ճիհէթիլէ Ֆրանսատա եարըլանլարտան աշաղը ճինսէն իսէլէր տէ, ֆիթալարընին ուճուղլուղու, վէ կէօսթէրիշլէրինին բարլաղլըգյա զիեատէճէ սիրիլմէքտէ տիրլէր։

Նիհայէթ շունու տա սէօյլէմէլիեիզ քի, Ալմանիա իլէ Ավսթրիա, պիր թագըմ Բարիս էշեալարընըն գալպլարընը իյմալ իթմէքտէ, վէ պունուն իլէ Ֆրանսատա բէք պիւեիւք զարարլար վիրմէքտէ տիրլէր։

(Թան)

ԹԷՃՐԻՊԷՆԻՆ ԻՃՐԱՍԸ

Կօլօշեան ուսթա Յովհաննէսին, շու եէնի թէճրիպէ իշին լաղըմ կէլէն մէսարիֆաթ պապընտա շէքտիկի կիւճլիքլէրին վէ պօշա սարֆ իթտիկի վագըթլարը, վէ քէզալիք պիզիմ պիր գաչ տօսթլար իլէ եիկիրմի վրա գատար թօփլաեա պիլմէք իշին կէօրտիկիմիզ միշքիլաթըն թաֆսիլաթընա հաճաթ կէօրմէտիկիմիզէն, եալընըզ շու դատար սէօյլէրիզքի, պիր դաչ տէֆալար բէշիման վէ մէյեուս օլմուշուղ տուր. չինքի, էկէր օն քիշիեէ միւրաճաաթ օլունսա, կէրչի պիրի իքիսի թէշվիզէ հիմմէթ իթմէքտէ իսէլէրտէ, սէքիզի տօղուղու տախի, գապահաթը տատմլար հագզընտա պիլէ ճայիզ օլմասան պէտ մուամէլէլէրէ, վէ հաթթա հաղարէթլէրէ չըզըշմադտա, վէ պիր դաչ ղշ. վիրմէսինլէր իշին, իշին թա էսասընա պալթա վուրարադ, վէ պօշ շէյ տիր, օլմազ, օլմազ, վէ շէօյլէ տիր, պէօյլէ տիր տիյէրէք, ատտամ իւմիտ քէսիքլիկի վիրմէքտէ տիրլէր։

Զէնկինին պիրինէ կիթթիք, պիր լիրա վիրմէսին իշին, պագընըզ նէ՞ սէօյլէտի, — «Էֆէնտիմ, պէօյլէ շէյլէր մահղա հիւնէր ու սանտիա տայիր տիրլէր, պիղէ տայիր պիր շէյ տէկիլ տիրլէր, անը եարան հէր քիմ իսէ, քէնտի բարասը յա եարմալը տըր, էօյլէ հէր քէսէ եիւք օլմամալը տըր, բարասը եօղ իսէ, պէօյլէ պօեունատան պիլիւք իշլէրէ ղալգըշմամալը տըր . . . —» եօլունտա ճէվապլար վիրտի. վէ պաղդա պիրինէ տատա կիթթիք (իւշ քիշի օլարադ), — «Ճանըմ, պունլար շարլաթանըզգ տըր, սիզին աղլէնըզ եօղ մու տուր քի, նիյին պէօյլէլէրէ ինանըպատա գարբլմադտասընըզ —» տէտի, վէ նիհայէթ պիր չոգ իպրամլարատան սոնրա, լանէթ եիւղունէ օլուն թարղընտա պիր հարէքէթ իլէ չըղարըպ պիր մէճիտիկ վիրտի, վէ ղայրիհիւմ վէ ղայրիհիւմ։

Հէր նէ հալ իսէ, թէճրիպէնէ ալէթ օլաճադ օլան տէմիր սանդըգ պիթթի. հալ պու քի հարթի լաղըմ իտի, վէ տէնիզէ պարթըրմադ իշին միւնասիպ կէօրտիկիմիզ պիր սանդալա լիւզում վար իտի, վէ պունլարտանտա պաշգա, պէօյլէ պիր իշ իճրա իտիլիպ պիթթինճէնէ գատար, հիշ տէկիլ իսէ, պէշ օն քիշինին չալըշըպ եարարմ իթմէսի լաղըմ իտի, վէ վէյէվ պունլար պէրայի ինսանիյէթթ, մէճճանէն չալըշսալար տախի, հիշ տէկիլ իսէ պիրէր դահվէ իշիրմէք, վէ եախսա պիրէր համամ բարասը պախշիշ վիրմէք ղիթիղա իտէր իտի։

Պունտանտա դաթթի նադար, Մէսաժրի զումրանեասընըն իրանընա նէզարէն, Բրօվանսը չըգարմադլըգը տէրիւհտէ իթմէք իսթէնէնէրին, ալաֆ. օդոս. եիկիրմիսինէ, եանի տիւնքի բաղտը կիւնիւնէ գատար մէյտանէ չըգմալարը իղթիղա իթմէքտէ իտի, տիմէք տիր քի, պու իշէ խահիշկէր օլանլարա, քէնտի հիւնէրինի կէօսթէրէպիրմէք իշին, լա ագալլպիր իքի կիւն էվվէլ թէճրիպէսինի եարմադլըգա միւհթաճ վէ մէճպուր պուլունմադտա իտի։

Ալլարճա սէնէլէրճէ հէր նէվի ֆէտաքեարլըգը վէ ֆագը ու զարուրէթի կէօզէ ալարադ չալըշըպ իշի չուրատտէեէ կէթիրտիքտէն սոնրա, պաշա չըգարմամադլըգ միշքիլաթընա թէսատուֆ իթմիշ օլան ուսթա Յովհաննէսին արթըգ օլ հալտէ նէ՛ հալվէ նէ հէյեթ քէսպ իթմիշ օլմասը, դալէմ իլէ թատիր օլունուր մէվատատէն օլմասընդանտան, հէրքէսին թէֆէքքիրինէ իհտալէ իտէրիզ։

Պու արատա մէրգումու, թատիի պիր շէյ օլարադ, մատտի վէ մանէվի մէնֆատաթ նարի ամէշլէյէ եանընդ գտվրուլճաղը, վէ դայրէթտէն տիւշէրէք իշտէն կիւճատէն սուեաճաղը շէօյէ տուրսուն, պիր թարաֆատատա հասէտճիլէրին խաթիհզալարը, թապիսթիյէ պիթթիւն պիթթիւն տիւշարը էլէմ իյէմէքտէ իտի։

Լաքին, սէպապ վէ մէթանէթ հէր շէյ զայէպէ իտէր, ուսթա Յովհաննէս պիթթէսատիֆ, թէրսանէյի Ամիրէ էֆէնտիլէրինտէն պիրինին, ճարաճաղը թէճրիպէտէ հազրը պուլունմադլըգ արզուսինտէ պուլունտուզունու իշլիթմիշ օլտուզունան, պիր գաչ տէֆա կիտէրէք օլ զաթը պուլուր, ինֆատէյի հալ իտէր, վէ միւամիլէյհ զաթ տախի, թէրսանէյի Ամրէտէն լաղըմ կէլէն հալաթ իլէ սանտալըն վիրիմէսինէ հիմմէթ իտիլմէսինի էմր ու միւրատ իտէր, վէ պու իւմիտ իւղէրինէ ուսթա Յովհաննէս տէ իշի իլան իլէ բէնճէմպիհ կիւնիւ թէրսանէյէ կիտէր իսէտէ, պարամ օլմասը ճիհէթլէ, մէէմուրլար օրտաա պուլունմասընդանտան, էլի պօշա չըգար, վէ մէյեուս օլարադ կէրի տէօնտիր։

Եէվմի մէղպուրատա սաաթ ալթըտա իշի անլամադ իւղրէ Մուսխանէյէ կիտիպ քէյֆիյէթի իշիթտիկիմիզտէ, պիղ տախի մահղուն օլարադ կէրի տէօնտիր, վէ իլամէմիզէ վուգուն հալի անլաթմադ իշին կէրչի պիր շէյ եաղրոպ տիզտիրմէք իսէ տէ, պիրտէ պասըլմադ իւղրէ իքէն, պիր ատտամ կէլիպ թէճրիպէնին իճրա իտիլէճէկինի խապէր վիրտի, հալ պու քի վագըթտա սաաթ սէքիզէ կէլմիշ պուլունտու։

Պաղը տօսթլարա խապէր վիրէրէք դօշուպ կիթթիք, վէ ֆիլմագը իճրատա չալըշմադտա օլտուզունու կէօրէրէք մէմնունուն ու մէսրուր օլտուգ։

Շունու ունութտուգ սէօյլէմէկիքի, պիր իքի կիւն էվվէլ, էսկի բիւսկիւ հալաթ բարշալարը թէտարիք իտէրէք, ուսթա Յովհաննէս եարըլան մէղքիւր սանտըղը տէնիզ ինտիրէրէք, պիր քէրրէ հիշ տէկիլ իսէ քէնտիսի, պիր իքի կիճէ իշ տէօրթ տէֆա թէճրիպէյէր խտէրէք, պիր եէրինտէ պիր էօղիրիւ վէ եախսա պիր սագաթը ղը օրմաաղընը, վէ բէք ալէա մուվաֆֆագըյէթթ պուլապիլէճէկինի անլամաշ միւթէէմմին օլմուշ իտի։

Մէղքիւր իքի մէթրօ էնինտէ պօեունատա օլան սանտըղընն ալթընա, տէնիզին իշինտէ օլտուզու հալտէ պիր սանտալ պաղղանըլըգը, վէ տէրսունինէ տէ պին օդդա գատար տէմիր տօպտուրուլտու, վէ պատէհու սանտալըն սահիպլ պիր տէմիր վուրարադ մէղքիւր սանտալը պէօյրինտէն տէլտի, սանտալըն իշինէ սու տօպտու, վէ անինտէ տէնիզին իշինէ ինի վիրտի. եիւղէրճէ քիշինէքտէ պուլունտուզունտան, եիւղէրինին պէնտէն չէվիրմէք իսթէմէքտէսին, էօյլէ տէկի՛լմի, — նէ՞ տիր շու պէնտէն սէթր իթմէքլիկէ չալըշըղընն, մէկէրչի պանա էմնիյէթին եօ՞ղ մու տուր. — մատտամ քի պիլիրսին, պէն սէնի բուհում կիպի սեվմէքտէյիմ, հաղգըմա տէրսինիտէ պիլմէք իսթէտիկիմանէն, սիրալ խաէրիմ. . . — ադիղէմ, թէնի եէրտէ իսրար իթմէք իսթէմէղ. . . — սէն գալգինի պանա աշմալըսըն, հէր պիր շէյի քեամիլէն սէօյլէմէլիսին։

Գարմէն պունլարը սէօյլէտիկի վագըթտա մէրգումէնէ սարըլըպ դուճաղլատը, վէ տիլպէր պաշընը պաղըրնա չէքերէք, եանաղլարընը անընընը վէ սաչլարընը պիտ տէֆալի պուս իյէտի։

Մարի իսէ պիթթիւն պիթթիւն տիւշարը հէեէճան օլարադ ըղըրարադ ադլամադտա իտի.

—Սէօյլէմէլիսին, ադիղէմ, — տէտի Գարմէն, — քէնտի էսրարը գալգինի պանա աչը վիրմէլիսէն, օլ վագըթ կէօրէճէքսին քի, եիւբէկինտէ նէ՞ մէրթէպէ պիր ֆէրահլըգ հասըլ օլաճադ տըր...

Մարի ըղըրզլարընը թութմահա սայ իյէտի, կէօզլէրինի սիլտի, վէ հէմշիրէսինէ գարշըլըգը պուսէլեր վիրտիքտէն սոնրա քէքելեեէրէք տախի։

—Ռէք ալէա, սանա գալգիմի քիչատ իլէ քիւլի տէրտ ու էսքիրիպ տէրտ ու էսքիրիպ տէրտ ու էսքիրիպ

պերիքմիշ օլտուզունտան, սանատալ տէնիզէ ինէր ինմէզ, «իշթէ Բրօվանս պաթմ՛ը» տէյի պաղրլար պաղրբշա. բադ կիւլիւշմէկէ պաշլատըլար։ Հալ պու քի, մէղբ՛ուր դաղանը տէրու. նինտէ հավա տօղու օղուպ, վէ սանտալտաքի աղբիլբդ իսէ, դաղանը աշաղը չէբիկ կէօթիւբմէտիկինտէն։ դաղան տէնիզին եիւզիւնտէ եիւդ մէկէ, վէ սանտալ տա կէրկիտէ ա՛ղլարադ պերիքմտէ կէզմէկէ պաշլատը։

Պիր մավունտա պաղտեարադ դաղանը վէ եախօտ սանտըղը չէքիկ ուչբդա կէօթիւրտիւէր։

Ուստա Յովհաննէս մէղքիւր մավունա տերունինտէ վէ սանտըղին եադընընտա իսի։

Սանտըղին հէր նէ դատար հէր թարաֆը դաբալը իսէ տէ, ալթ թարաֆընտա պիր դահվէ ֆինճանը աղը՝ պիւլիւքլիւկինտէ պիր աչբդ տէլիք վար տը, վէ մէղքիւր տէ. լիկէտէ պիր արշին պօեունտա պիր պօրու կէչիրիլէրէք. տէնիզին իչինտէ սարդ մաղտա իսի։

(Տէվամ)

ՄԱՐԱՇՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

Կ. ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱՑ ՄԷԹԼԻՆԻՆ ԻՄԹԻՀԱՆԸ

. . . Միէպիֆ,

Ճիւղի պիր խըմէթլէ պիր դաշ կիւնտէն պէրու Մարաշոտ պուլունտուղումատան՝ ահվալը միլիէտէ ճալիպի տիդդաթ խուսուսպար հադղընտա մալիւմաթ վէրմէք իսթէր իսէմտէ, շիմտիկի պալէտտէ մէղքիւր մէքթէպին սէնէվի իմթիհանը հադղընտա մուխթասարճա մալիւմաթ վէրմէկին էհէմմիյէթտէն ատտ իլէտիմ։

Պու մէքթէպ՝ կէրէք պինատը վէ կէրէք մանէվիի հալի ճիհէթիլէ չայեանը փէսէնտ, վէ Մարաշ միլէթատչարբմէղ իչին մուճիպի իֆթիխար տը։

Միւսսիսի՝ հէման օլ իսմ իլէ մարուֆ պիր շիրքէթ օլուպ, մէքթէպ պինատընը ինչատը իչին 1000 լիրա դատար աղչէ սարֆ իմթիշ, վէ պու ատչէյի իհանէթէն էֆրատը միլլէթտէն թէրբիւմ իմթիրմիշ տիր։

Մէքթէպ՝ պու կիւն 42 շակիրտի չամիլ օլուպ, ալի մէրթէպէտէ պիր իտատիսէ տիր։ Տէօրթ միւտէրրիսլէրին վէ չիրքէթ աղալարընդա դայրէթի սահէսինտէ միւմքին մէրթէպէ թէդատիւմ իմթիշ տիր։

Յուլիս 12 տէն պէտէն պէշ կիւն վէ երինէ յուլիս 18, կիրակի կիւնիւ ալէնի իմթիհան իճրա իտիլիպ՝ պու մէքթէպին հուսուսէ կէթիրտիկի սէմերէ միւշահէտէ օլունտու։

Պաշ մուֆէթթիշ՝ Միացեալ ընկերութիւն Կիլիկիա մէքթէպլէրին նաղրը Բարսեղ էֆ. Վարդուկեան օլուպ՝ երմէնիճէ, Օսմանլըճա, Ֆրանսըղճա իլմի ֆըզիկ, իլմի ճէպր, իլմի թէշրիհ, ճօղրաֆիա, իլմի բադդամ, իլմի պէտի, վէ սայիր տէրսլէրտէ շակիրտանը թէֆթիշ իլլէտի, վէ զիեատէսիլէ մէմնուն վէ մէսլուր օլուղունու ալէնէն պէհան իլլէտի։

Ճճիղէրի տախի իմթիհանտա հաղը պուլունմուշ, վէ պաղէն սիւալարա տախի կիրիշմիշ օլուղումատան՝ շակիրտանը էքսէրի տէրսլէրտէ վէ խուսուսիլէ մաթէմաթիկ, իլմի թէշրիհ վէ ֆիզիքի ճօղրաֆիա տէրսլէրինտէ սէրպէսթճէ ճէվապ վէրտիքլէրինի, վէ հաղղաթը հալտէ հըֆզ վէ զապթ իմթիշ օլուղլարընը տէրք իլլէտիմ։

Նակիրտանը էն եիւքսէք սընֆը պիր սէնէ սոնրա իմթիհանը միւտէթ իտէճէքլէրինտէն՝ Օսմանլըճա, բիեապի ճօղրաֆիա վէ թարիխի ճիհան տէրսլէրինէ վէ մէզհէպճէ թալիմաթա զիեատէ տիդդաթ խալիմէսինի մէքթէպ իտարէսինտէն խասսէթէն թէմէննի իտէրիմ։

Բազար կիւնիւ վուգու պուլան խըամէթ՝ իմթիհանտան զիյատէ թէվզիի միւքեաֆաթ զիյնէթի իտի։ Պու զիյնէթ՝ Կիլիկիա կաթուղիկոսու Վեհ. Տ. Տ. Մկրտիչ Սրբազան հաղրէլէրէրինին թահթը բիրատէթինտէ վէ պէօյիւք պիր իդտիհամ հուզուրունտա իճրա իտիլիպ պիրթիւն չակիրտանը էքսէրի տէրսլէրինէ կէօրէ, միւքեաֆաթէն քիթապլար թէվզի օլունտու, երդլէր թէրէնիմ իտիլտի, պաղը չակիրտըր թարաֆընտան կիւզել մէդալէլէր դրատաթ օլունտու։ վէ սայիր նութգլարատան սոնրա՝ Մեծ. Բարսեղ էֆ. Վարդուկեանը վէ Վեհ. Ս. Կաթողիկոս հաղրէթլէրինին միւսսիր նութգլարը իլէ զիյնէթ խիթամ պուլատու։

Պու նութգլար արասընտա՝ շէվքէթլու Բատիշահըմըզ Սուլթան Համիտ խան, Կիլիկիա Վեհ. Կաթողիկոսու, Միացեալ Ընկերութիւնլար վէ Մարաշըն միլլէթրէրվէր էհալիսի էօմրլէրի իչին տուտլար վէ ալղըշլար իճրա իտիլտի։

Պունատան պիր սէնէ ադէտէմ դատար Միացեալ Ընկերութիւնլար պու մէքթէպէ սէնէտէ 50 լիրա դատար մուավէնէթի վէ տերսլէրին բէվիշինէ նէզարէթ իտէրլէր իսի, լաքին հէր նասըլ իսէ՝ կէօնտէրիլէն մուալլիմ Մ. Էրմասեան էֆէնտի իլէ պու մէքթէպին իտարէսի պէյնինտէ պիր միւպահէնէթի էֆքար հասըլ օլուղունտան, Էրմասեան էֆէնտի միւտաէրրիսլիքտէն վէ Միացեալ ընկերութիւնլար մուավէնէթէն իսթիֆա իթմիշլէր տիր. լաքին անկատըղմ մալիւմաթա կէօրէ, Մեծ. Բ. Վարդուկեան էֆ. նին թէվասսիթիւ իլէ թէքրար էվվէլքի ալադաեը էլտէ իթմէք իչին՝ պու մէքթէպին իտարէսի թարաֆընտան զայրէթ օլունուեօր իմիշ։

Շիմտիկի պու պատար մալիւմաթը քեաֆի ատտ իլէ Մարաշըն ահվալը միլիէյի սայիրէսի վէ պու Կ. Հայրենասիրաց Ընկերութիւնու հադղընտա մալիւմաթը մուհիմմէ վերմէյի վատ իտէրիմ։

Վ. Մ. Քէ-ռէճեան

22 յուլիս, 3 օգոստոս 1882
Մարաշ

ԹԷՔԻՐՏԱՂՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

1882 օգոստոս. 4 Ռօտոսթօ

. . . Խմբագիր,

Երբ զբաստէրք և բանասէրք, դոգցես մոռնալով պահ մի իւրեանց անձնական շահն ու ապրուստ, Դըրիչ ձեռք կ'առնուն Հայ ժողովրդեան ուսուցանելու իւրեան պարտեաք և կոչում, որոյ՝ ամեն ժամանակէ աւելի ներկայիս մէջ պէտք ունի Հայն Հայ լինելու և ապրելու համար, և երբ աշխարհ համայն սրդիտութիւնը առաթուր, կը պնդէ իր քայն արագ լուսոյ ուղուն մէջ, խիստ ախուր և ցաւալի կ'ազդէ մեզ, տեսնել մի խեղճ և ռամիկ ժողովուրդ, պնդեալ իւր ապիտութեան և նախապաշարմանց մէջ, մանաւանդ զոհ եղած անուս, ուսումնատեաց և անտարբեր դլխի մը հսկողութեան կամ քարոզչութեան։

Այս քաղաք, որ Հայ գաղթականութեան մի մեծ տարրը կը կազմէ, երկու թաղերու է բաժնուած և ունի երկու եկեղեցի, մի նոր հատուած մի ևս, որ իւր խիստ փոքրութեան հակառակ, զրեթէ ամեն զարդ ունենալով հանդերձ, 2-3 տարիներու մէջ հաղիւ հաղ կրցաւ ի գլուխ ելնել և այն՝ զրեթէ մեծաւ մասամբ ի շնորհս Մ. Գրիգոր աղա Սվեանաքեանի։ Ունի երկու դպրոց, յորս կուսանին մօտ 500 աշակերտք և աշակերտուհիք. սոյն թիւ շատ նուազ է բաղդատմամբ բնակչաց, որոց շատերու զաւակունք՝ ամառ տաեն կը սիրեն դաշտերու և փողոցներու մէջ թափառիլ. իսկ ձմեռը որքանաց դրսի դին՝ պատուհաններու առջև կանգուն, իրենց հարց օգիի բաժակներն համբելու և նոցա հայհոյութեանց անձագանք լինելու ծառայութիւնն կ'ստանձնեն։

Գալով դպրոցաց ներքին կացութեան, որոց մին, որ ի Ս. Թադեոս, բաւական յառաջադէմ վիճակ մ'ունի և գոհացուցիչ երևոյթներ յուսալից ապագայ մը կը խոստանայ մեզ, իսկ միւսն որ ի Ս. Խաչ, հակառակ իւր նախորդ յաջող և գովելի տարիներուն, երկու կամ երեք տարիներ են, յորմէ հետէ թաղին մի քանի լուսամիտ երիտասարդներն հրաժարած են դպրոցական անօրութենէ, դպրոցն՝ ամուլ և ամենախեղճ վիճակի մը դատապարտուած է, և զոր, զովելի վ'հանձնութեամբ մը՝ դպրոցին դատատուն ինքնին խոստովանեցաւ հրապարակաւ դպրոցական հանդիսի մը մէջ։

Տիար խմբագիր, ուր աւուր մէջ բարերաղդութիւն ունեցանք երկու դպրոցական հանդէսներու ալ ականատես լինելու. առաջինն, որ Ս. Յովհաննան վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդէսն էր, կատարուեցաւ ամենայն շքեղութեամբ և օրինաւորութեամբ ի ներկայութեան բազմաթիւ օտարազգի երեւելեաց և խուռն բազմութեան։

Հանդիսիս կը նախագահէր առաջնորդին բացակայութեան առթիւ, Դեր. Տաճատ Ծ. վարդապետ, նախկին դասախօս Ֆիլիպէի դպրոցին, ում՝ իւր իմաստալից և ազդու բանախօսութեամբը հանդիսին փայլ մը ևս կը յաւելոյր։

Ոստոսթօցին՝ տպերախտութիւն չընելու համար, շնորհակալութեամբ կը յիշատակէ իւր դպրոցին անօրէն դասախօս Մ. էֆ. Կիւրճեանն, որ իւր քրտնաթոր և անխոնջ աշխատութեամբ՝ անցեալ տարւոյ դպրոցական հանդիսին մէջ, կը ներկայէր հասարակութեան երեք հատ ուսումնաւարտ աշակերտներ և մի հատ ալ այս տարի, ոչինչ նուազ Պէրպէրեանի ուսումնաւարտներէ, որն է Գ. Յակոբ Նէվրուզեան անուն պատանին։

Գ-ուր

ԻԶԼԻ ԽՍԹՍԱԼԸԴԼՍՐ,

իլմին էն սոն թէրագդը՝ եամբնտան իմթիֆատէ իտէրէք, թէրթիպ իթմիշ օլատուզում ուսուլու ճէտիա իլէ էսասընտան թէատրի օլունուրբարի ինճատքէրամ օլան իչպու ուսուլ իլէ թէատրի օլունան պիր խասիաթքն հինին թէատրիսինտէ վիճատունուն էհզալարընդն լիգիսի վազիֆէ լլէմէլէրինէ ապա խալել կէլմէզ։

Կէնդիլէրէ վէ-ռէլիէֆնէ խարդ ենդել օրընչրդի խասիաթլրդլարընը, վէ Նէվրոզ թապիր օլունան սինիր խասիաթլրընը, վէ Թէ-էլ-էլ ապէմ էֆենդիդէ տախի սաղլարբրմ։ Հէր քէս օրբրընդն ապա գիաշ օլունմատաճաղընտա թէէմմին օլունապիլիր։

Խասիաթարատան, միպիէլա օլատուզլարը մարազը մէքթուպ իլէ թաֆսիլէն պէհան իլլէմէլերի, միւթէմէննա ալը։

Տօքթօր ՊԷԼԼԱ Բարիս,
Բլաս տը լա Նասիօն Ն, 6

Dr BELLA, PARIS
6 PLACE DE LA NATION, 6.

(Տէ-ռ-ռ 6)

մէէմուրլիյէէթտէն տօլաեը, տարպա ճիւրաթ իտէն օլուր իսէ, վէ-լէվ պիլա սիրահ օլարադ էսէրի ճէրհ ղուհուր իմմէսէ պիլէ, ալթը այտան իբի սէնէնէ դատար հապս օլունուր։

115. Իճրայի հիւքիւմէթէ, վէ զապթ ու իտարէյի մէմլէքէթէ, մէէմուր օլան պիւյիւք վէ քիւչիւք քեաֆիֆէյի մէէմուրինի տէվլէթ, իճրայի վազիֆէյի մէէմուրլիյէթ իտէր իբէն, վէ եախօտ իճրա իթիբէրլերի հիւքմի մէէմուրլիյէթտէն տօլաեը, պիր տատէմ պունլարտան պիրինի ճէրհ իտէր, վէ եախօտ խասիաթէլիկինէ սէպէպ օլճադ սուրէթլէ պիր ֆիյլի միւէսսիսէ ճէսարէթի իյլէր իսէ, վուգու պուլան ճիւրմիւնիւն տէրէճէսինէ կէօրէ, դանունէն թէրէթթիւզ իտէն ճէզանդն իբի դաթը իլէ միւճազաթ օլունուր։

116. Մէհաքիմ վէ մէճալիսէ, բէսմէն տավէթ օլունանլար, պիլա էօզրի մագլուլ, կէլմէքտէն իսթինքէ աֆ իտէրլէր իսէ, պիր պէհազ մէճիտիյէտէն պէշ ալթուն մէճիտիյէտէ դատար ճէզայի նադտի ալընըպ, պու իսթինքաֆ թէքէրիւր իմթիճէճ, միւճազաթ տախի դաթ դաթ զամմ վէ ալաշ օլունուր։

ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

Մահպուս ֆաշէրմաը, վէ երպաղը ճինայէթի յէֆտէե դ-ռէճաոէր օլան եշիասէ պոյէր։

117. Հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն, հիւքիւմէթ թարաֆընտան ալաշ ու թէվզիքի օլունան էշիասըն ֆիրարը վուգուլունտէ, պունլարըն նադլ ու իթալընա մէէմուր օլան զապթան, վէ նէֆէրաթ, վէ միւսաշերբար, վէ պունլարըն մէճլիսլէրտէ մուհաֆազալարընա մէէմուր օլան դարաղօլ, վէ հապսընը, վէ զընտանընը, վէ նէօպէթճի, վէ դարուճու, վէ պունլար կիպի մէէմուրլար, խիլաֆը ուսուլ ու նիզամ դայսոզղըդ վէ թէսէլլիպ (տիդդաթսըզղըդ) իտէրէք, երպաղը ճինայէթին ֆիլբարը վուգու պուլուր իսէ, օլ սուրէթլէ հարէքէթլէրի զուհուրա կէլենլէր, պիր հաֆիթատան իբի տէտ դատար հապս օլունուր, վէ պունտա մէէմուրինին սուն (հիյլէ, ուսթալըգ) ու զարաղը վար իսէ, պունա միթճասիր օլան մէէմուր, ֆիրար իտէն էշիասընը պատիի մահպուսիյէթի օլան ճինայէթին տերէճաթընա կէօրէ, ալթը այտան իչ սէնէնէ դատար հապս իլէ թէէտիպ օլունուր։

118. Հապս վէ թէվզքի օլունան էշիասընը մուհաֆազասընա մէէմուր օլմանան քիմնէլերտէն պիր ատէմ, մահպուսինին ֆիրարը էսպապընը թահսիլ վէ թէսհիլ իտէր իսէ, պիր հաֆիթատան ալթը տէտ դատար հապս իլէ միւճազաթ օլունուր։

119. Կէրէք մահպուսինին մուհաֆազասընա մէէմուր օլան, վէ կէրէք ատիր քիմէնէլէրտէն պիր ատէմ, մահպուսինին զոր իլէ ֆիլբարը էսպապընը թահսիլ իչին, պունլարա ալաթ, վէ էտէվաթ, վէ էսլիհա իթա իտէր իսէ, մուվազաթէն քիւրէք ճէզասըյլա միւճազաթ օլունուր։

120. Մահպուսինին մուհաֆազասընա մէէմուր օլանլարատան պիր քիմսէ, ադճէ ալարադ, պիր մահպուս դաչբրարընը սուրէթատ, էկէր մահպուսուն ճիւրմիւ, դաթլ, վէ միւէպպէտ քիւրէք, եա դալէապէնդլիք ճէզալարընտան պիրինի մուճիպ օլան ճինաեաթատան իսէ, ալարընը ադճէնին իբի դաթը ճէզայի նադտի ալընարդատան պաչդա, մուվազդաթէն քիւրէք ճէզասըյլա միւճազաթ օլունուր, վէ էկէր մահպուսուն ճիւրմիւ պունլարին մատտունտա պիր ճիւրմ իսէ, միւրթէշի հադդրնտա մուայէնէ օլան ճէզա իլէ միւճազաթ օլունուր։

121. Մահպէսատէն ֆիրար իտէնի, վէ եախօտ պիր ճինայէթի իլէ միւթէհէմ օլանը պիր քիմսէ պիլէրէք խանէսինտէ քէթմ ու իլոֆա իտէր իսէ, ալթը այտան իբի սէնէնէ դատար հապս օլունուր, վէ ուսուլ ու ֆիւրուտէն օլան ադրապա, վէ եղվաճ, վէ պիրատը վէ հէմշիրէսի, իչպու միւճազաթատան պիլ խթինա մուաֆ օլուրլար։

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՖԱՍԼ

Մէ-հր ֆէ-ռէ-ռէ վէ էմանէթ էշ-ռ վէ էվրաֆը բէ-ֆիյէնին -ռէշբա դ-ռնէճաոէր օլանլարը դ-ռ-ճաբրը։

122. Յէվրէթ իտարէսինին, վէ եախօտ մէհաբիմինին էմրիյէ, հէր նէ մասլահաթա տայիր օլուր իսէ օլսուն, պիր մահէլլ վէ եա էշիա վէ էվրադըն հրֆզը իչին վաղ օլունան միհր պօղուլուպ աչբլարընը հալտէ, օլ միհրինն մուհաֆազա մէէմուրու վար իսէ, վէ պու քէյֆիյէթի անրն զաֆլէթի վէ թէսէլլիւպիյէ վուգուա կէլմիշ իսէ, պէշ մէճիտիյէ ալթունտան, էլլի մէճիտիյէ ալթունտա դատար ճէզայի նադտի ալընը։ վէ պու միհր ճինաեաթա տայիր էվրադ վէ էշիա իւզերինտէ պուլունան միհրիս պօղուպ աչան քիմսէ, պիր հաֆիթատան ալթը տէտ դատար հապս իլէ միւճազաթ գըլընը։ վէ պունու պիզզաթ մուհաֆազասընա մէէմուր օլանլարը, ատէմի թէգայիւտ վէ թէսէլլիպլերինէն նէշէթ իմթիկի միւթէհադդրդ օլուղատա, պիր այլրդ մասչը մըղտարը ճէզայի նադտի ալընը, վէ պիր հաֆիթատան իչ տէտ դատար հապս օլունուր։

123. Պալէատէ պէհան օլունտուղու իւզրէ, ճինաեաթա տայիր օլան էվրադ վէ էշիա իւզերինէ վազ օլունան միհրիս պօղուպ աչան քիմսէ, ալթը այտան պիր սէնէնէ դատար հապս իլէ թէէտիպ օլունուր։ վէ պունու պիզզաթ միհաֆազաեա մէէմուր օլան եաբմըշ իսէ, պիր սէնէտէն իչ սէնէնէ դատար հապս իլէ միւճազաթ գըլընը։

124. Սայիր հէր նէվի մէսալիհէ տայիր օլարադ, պիր մահէլլ, վէ էշիա, վէ էվրադ իւզերինտէ պուլունան միհրիս պօղուպ աչան քիմսէ, պիր հաֆիթատան ալթը տէտ դատար հապս իլէ միւճազաթ գըլընը։ վէ պունու պիզզաթ մուհաֆազասընա մէէմուր օլանլարը ատէմի թէգայիւտ վէ թէսէլլիպլերինէն նէշէթ իմթիկի միւթէհադդրդ օլուղատա, պիր այլրդ մասչը մըղտարը ճէզայի նադտի ալընը, վէ պիր հաֆիթատան իչ տէտ դատար հապս օլունուր։

127. Եօգարուքի մատտէտէ պէհան էլեմանտան, ֆանատալ տէնիզէ ինէր ինմէզ, «իշթէ Բրօվանս պաթմ՛ը» տէյի պաղրլար պաղրբշաբադ կիւլիւշմէկէ պաշլատըլար։ Հալ պու քի, մէղբ՛ուր դաղանը տէրունինտէ հավա տօղու օղուպ, վէ սանտալտաքի աղբիլբդ իսէ, դաղանը աշաղը չէբիկ կէօթիւբմէտիկինտէն։ դաղան տէնիզին եիւզիւնտէ եիւդ մէկէ, վէ սանտալ տա կէրկիտէ ա՛ղլարադ պերիքմտէ կէզմէկէ պաշլատը։

Պիր մավունտա պաղտեարադ դաղանը վէ եախօտ սանտըղը չէքիկ ուչբդա կէօթիւրտիւէր։

Ուստա Յովհաննէս մէղքիւր մավունա տերունինտէ վէ սանտըղին եադընընտա իսի։

Սանտըղին հէր նէ դատար հէր թարաֆը դաբալը իսէ տէ, ալթ թարաֆընտա պիր դահվէ ֆինճանը աղը՝ պիւլիւքլիւկինտէ պիր աչբդ տէլիք վար տը, վէ մէղքիւր տէ. լիկէտէ պիր արշին պօեունտա պիր պօրու կէչիրիլէրէք. տէնիզին իչինտէ սարդ մաղտա իսի։

(Տէվամ)

ՄԱՐԱՇՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

Կ. ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱՑ ՄԷԹԼԻՆԻՆ ԻՄԹԻՀԱՆԸ

. . . Միէպիֆ,

Ճիւղի պիր խըամէթլէ պիր դաշ կիւնտէն պէրու Մարաշոտ պուլունտուղումատան՝ ահվալը միլիէտէ ճալիպի տիդդաթ խուսուսպար հադղընտա մալիւմաթ վէրմէք իսթէր իսէմտէ, շիմտիկի պալէտտէ մէղքիւր մէքթէպին սէնէվի իմթիհանը հադղընտա մուխթասարճա մալիւմաթ վէրմէկին էհէմմիյէթտէն ատտ իլէտիմ։

Պու մէքթէպ՝ կէրէք պինատը վէ կէրէք մանէվիի հալի ճիհէթիլէ չայեանը փէսէնտ, վէ Մարաշ միլէթատչարբմէղ իչին մուճիպի իֆթիխար տը։

Միւսսիսի՝ հէման օլ իսմ իլէ մարուֆ պիր շիրքէթ օլուպ, մէքթէպ պինատընը ինչատը իչին 1000 լիրա դատար աղչէ սարֆ իմթիշ, վէ պու ատչէյի իհանէթէն էֆրատը միլլէթտէն թէրբիւմ իմթիրմիշ տիր։

Մէքթէպ՝ պու կիւն 42 շակիրտի չամիլ օլուպ, ալի մէրթէպէտէ պիր իտատիսէ տիր։ Տէօրթ միւտէրրիսլէրին վէ չիրքէթ աղալարընդն դայրէթի սահէսինտէ միւմքին մէրթէպէ թէդատիւմ իմթիշ տիր։

Յուլիս 12 տէն պէտէն պէշ կիւն վէ երինէ յուլիս 18, կիրակի կիւնիւ ալէնի իմթիհան իճրա իտիլիպ՝ պու մէքթէպին հուսուսէ կէթիրտիկի սէմերէ միւշահէտէ օլունտու։

Պաշ մուֆէթթիշ՝ Միացեալ ընկերութիւն Կիլիկիա մէքթէպլէրին նաղրը Բարսեղ էֆ. Վարդուկեան օլուպ՝ երմէնիճէ, Օսմանլըճա, Ֆրանսըղճա իլմի ֆըզիկ, իլմի ճէպր, իլմի թէշրիհ, ճօղրաֆիա, իլմի բադդամ, իլմի պէտի, վէ սայիր տէրսլէրտէ շակիրտանը թէֆթիշ իլլէտի, վէ զիեատէսիլէ մէմնուն վէ մէսլուր օլուղունու ալէնէն պէհան իլլէտի։

Ճճիղէրի տախի իմթիհանտա հաղը պուլունմուշ, վէ պաղէն սիւալարա տախի կիրիշմիշ օլուղումատան՝ շակիրտանը էքսէրի տէրսլէրտէ վէ խուսուսիլէ մաթէմաթիկ, իլմի թէշրիհ վէ ֆիզիքի ճօղրաֆիա տէրսլէրինտէ սէրպէսթճէ ճէվապ վէրտիքլէրինի, վէ հաղղաթը հալտէ հըֆզ վէ զապթ իմթիշ օլուղլարընը տէրք իլլէտիմ։

Նակիրտանը էն եիւքսէք սընֆը պիր սէնէ սոնրա իմթիհանը միւտէթ իտէճէքլէրինտէն՝ Օսմանլըճա, բիեապի ճօղրաֆիա վէ թարիխի ճիհան տէրսլէրինէ վէ մէզհէպճէ թալիմաթա զիեատէ տիդդաթ խալիմէսինի մէքթէպ իտարէսինտէն խասսէթէն թէմէննի իտէրիմ։

Բազար կիւնիւ վուգու պուլան խըամէթ՝ իմթիհանտան զիյատէ թէվզիի միւքեաֆաթ զիյնէթի իտի։ Պու զիյնէթ՝ Կիլիկիա կաթուղիկոսու Վեհ. Տ. Տ. Մկրտիչ Սրբազան հաղրէլէրէրինին թահթը բիրատէթինտէ վէ պէօյիւք պիր իդտիհամ հուզուրունտա իճրա իտիլիպ պիրթիւն չակիրտանը էքսէրի տէրսլէրինէ կէօրէ, միւքեաֆաթէն քիթապլար թէվզի օլունտու, երդլէր թէրէնիմ իտիլտի, պաղը չակիրտըր թարաֆընտան կիւզել մէդալէլէր դրատաթ օլունտու։ վէ սայիր նութգլարատան սոնրա՝ Մեծ. Բարսեղ էֆ. Վարդուկեանը վէ Վեհ. Ս. Կաթողիկոս հաղրէթլէրինին միւսսիր նութգլարը իլէ զիյնէթ խիթամ պուլատու։

Պու նութգլար արասընտա՝ շէվքէթլու Բատիշահըմըզ Սուլթան Համիտ խան, Կիլիկիա Վեհ. Կաթողիկոսու, Միացեալ Ընկերութիւնլար վէ Մարաշըն միլլէթրէրվէր էհալիսի էօմրլէրի իչին տուտլար վէ ալղըշլար իճրա իտիլտի։

Պունատան պիր սէնէ ադէտէմ դատար Միացեալ Ընկերութիւնլար պու մէքթէպէ սէնէտէ 50 լիրա դատար մուավէնէթի վէ տերսլէրին բէվիշինէ նէզարէթ իտէրլէր իսի, լաքին հէր նասըլ իսէ՝ կէօնտէրիլէն մուալլիմ Մ. Էրմասեան էֆէնտի իլէ պու մէքթէպին իտարէսի պէյնինտէ պիր միւպահէնէթի էֆքար հասըլ օլուղունտան, Էրմասեան էֆէնտի միւտաէրրիսլիքտէն վէ Միացեալ ընկերութիւնլար մուավէնէթէն իսթիֆա իթմիշլէր տիր. լաքին անկատըղմ մալիւմաթա կէօրէ, Մեծ. Բ. Վարդուկեան էֆ. նին թէվասսիթիւ իլէ թէքրար էվվէլքի ալադաեը էլտէ իթմէք իչին՝ պու մէքթէպին իտարէսի թարաֆընտան զայրէթ օլունուեօր իմիշ։

Շիմտիկի պու պատար մալիւմաթը քեաֆի ատտ իլէ Մարաշըն ահվալը միլիէյի սայիրէսի վէ պու Կ. Հայրենասիրաց Ընկերութիւնու հադղընտա մալիւմաթը մուհիմմէ վերմէյի վատ իտէրիմ։

Վ. Մ. Քէ-ռէճեան

22 յուլիս, 3 օգոստոս 1882
Մարաշ

ԹԷՔԻՐՏԱՂՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

1882 օգոստոս. 4 Ռօտոսթօ

. . . Խմբագիր,

Երբ զբաստէրք և բանասէրք, դոգցես մոռնալով պահ մի իւրեանց անձնական շահն ու ապրուստ, Դըրիչ ձեռք կ'առնուն Հայ ժողովրդեան ուսուցանելու իւրեան պարտեաք և կոչում, որոյ՝ ամեն ժամանակէ աւելի ներկայիս մէջ պէտք ունի Հայն Հայ լինելու և ապրելու համար, և երբ աշխարհ համայն սրդիտութիւնը առաթուր, կը պնդէ իր քայն արագ լուսոյ ուղուն մէջ, խիստ ախուր և ցաւալի կ'ազդէ մեզ, տեսնել մի խեղճ և ռամիկ ժողովուրդ, պնդեալ իւր ապիտութեան և նախապաշարմանց մէջ, մանաւանդ զոհ եղած անուս, ուսումնատեաց և անտարբեր դլխի մը հսկողութեան կամ քարոզչութեան։

Այս քաղաք, որ Հայ գաղթականութեան մի մեծ տարրը կը կազմէ, երկու թաղերու է բաժնուած և ունի երկու եկեղեցի, մի նոր հատուած մի ևս, որ իւր խիստ փոքրութեան հակառակ, զրեթէ ամեն զարդ ունենալով հանդերձ, 2-3 տարիներու մէջ հաղիւ հաղ կրցաւ ի գլուխ ելնել և այն՝ զրեթէ մեծաւ մասամբ ի շնորհս Մ. Գրիգոր աղա Սվեանաքեանի։ Ունի երկու դպրոց, յորս կուսանին մօտ 500 աշակերտք և աշակերտուհիք. սոյն թիւ շատ նուազ է բաղդատմամբ բնակչաց, որոց շատերու զաւակունք՝ ամառ տաեն կը սիրեն դաշտերու և փողոցներու մէջ թափառիլ. իսկ ձմեռը որքանաց դրսի դին՝ պատուհաններու առջև կանգուն, իրենց հարց օգիի բաժակներն համբելու և նոցա հայհոյութեանց անձագանք լինելու ծառայութիւնն կ'ստանձնեն։

Գալով դպրոցաց ներքին կացութեան, որոց մին, որ ի Ս. Թադեոս, բաւական յառաջադէմ վիճակ մ'ունի և գոհացուցիչ երևոյթներ յուսալից ապագայ մը կը խոստանայ մեզ, իսկ միւսն որ ի Ս. Խաչ, հակառակ իւր նախորդ յաջող և գովելի տարիներուն, երկու կամ երեք տարիներ են, յորմէ հետէ թաղին մի քանի լուսամիտ երիտասարդներն հրաժարած են դպրոցական անօրութենէ, դպրոցն՝ ամուլ և ամենախեղճ վիճակի մը դատապարտուած է, և զոր, զովելի վ'հանձնութեամբ մը՝ դպրոցին դատատուն ինքնին խոստովանեցաւ հրապարակաւ դպրոցական հանդիսի մը մէջ։

Տիար խմբագիր, ուր աւուր մէջ բարերաղդութիւն ունեցանք երկու դպրոցական հանդէսներու ալ ականատես լինելու. առաջինն, որ Ս. Յովհաննան վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդէսն էր, կատարուեցաւ ամենայն շքեղութեամբ և օրինաւորութեամբ ի ներկայութեան բազմաթիւ օտարազգի երեւելեաց և խուռն բազմութեան։

Հանդիսիս կը նախագահէր առաջնորդին բացակայութեան առթիւ, Դեր. Տաճատ Ծ. վարդապետ, նախկին դասախօս Ֆիլիպէի դպրոցին, ում՝ իւր իմաստալից և ազդու բանախօսութեամբը հանդիսին փայլ մը ևս կը յաւելոյր։

Ոստոսթօցին՝ տպերախտութիւն չընելու համար, շնորհակալութեամբ կը յիշատակէ իւր դպրոցին անօրէն դասախօս Մ. էֆ. Կիւրճեանն, որ իւր քրտնաթոր և անխոնջ աշխատութեամբ՝ անցեալ տարւոյ դպրոցական հանդիսին մէջ, կը ներկայէր հասարակութեան երեք հատ ուսումնաւարտ աշակերտներ և մի հատ ալ այս տարի, ոչինչ նուազ Պէրպէրեանի ուսումնաւարտներէ, որն է Գ. Յակոբ Նէվրուզեան անուն պատանին։

Գ-ուր

ԻԶԼԻ ԽՍԹՍԱԼԸԴԼՍՐ,

իլմին էն սոն թէրագդը՝ եամբնտան իմթիֆատէ իտէրէք, թէրթիպ իթմիշ օլատուզում ուսուլու ճէտիա իլէ էսասընտան թէատրի օլունուրբարի ինճատքէրամ օլան իչպու ուսուլ իլէ թէատրի օլունան պիր խասիաթքն հինին թէատրիսինտէ վիճատունուն էհզալարընդն լիգիսի վազիֆէ լլէմէլէրինէ ապա խալել կէլմէզ։

Կէնդիլէրէ վէ-ռէլիէֆնէ խարդ ենդել օրընչրդի խասիաթլրդլարընը, վէ Նէվրոզ թապիր օլունան սինիր խասիաթլրընը, վէ Թէ-էլ-էլ ապէմ էֆենդիդէ տախի սաղլարբրմ։ Հէր քէս օրբրընդն ապա գիաշ օլունմատաճաղընտա թէէմմին օլունապիլիր։

Խասիաթարատան, միպիէլա օլատուզլարը մարազը մէքթուպ իլէ թաֆսիլէն պէհան իլլէմէլերի, միւթէմէննա ալը։

Տօքթօր ՊԷԼԼԱ Բարիս,
Բլաս տը լա Նասիօն Ն, 6

Dr BELLA, PARIS
6 PLACE DE LA NATION, 6.

(Տէ-ռ-ռ 6)

մէէմուրլիյէէթտէն տօլաեը, տարպա ճիւրաթ իտէն օլուր իսէ, վէ-լէվ պիլա սիրահ օլարադ էսէրի ճէրհ ղուհուր իմմէսէ պիլէ, ալթը այտան իբի սէնէնէ դատար հապս օլունուր։

115. Իճրայի հիւքիւմէթէ, վէ զապթ ու իտարէյի մէմլէքէթէ, մէէմուր օլան պիւյիւք վէ քիւչիւք քեաֆիֆէյի մէէմուրինի տէվլէթ, իճրայի վազիֆէյի մէէմուրլիյէթ իտէր իբէն, վէ եախօտ իճրա իթիբէրլերի հիւքմի մէէմուրլիյէթտէն տօլաեը, պիր տատէմ պունլարտան պիրինի ճէրհ իտէր, վէ եախօտ խասիաթէլիկինէ սէպէպ օլճադ սուրէթլէ պիր ֆիյլի միւէսսիսէ ճէսարէթի իյլէր իսէ, վուգու պուլան ճիւրմիւնիւն տէրէճէսինէ կէօրէ, դանունէն թէրէթթիւզ իտէն ճէզանդն իբի դաթը իլէ միւճազաթ օլունուր։

116. Մէհաքիմ վէ մէճալիսէ, բէսմէն տավէթ օլունանլար, պիլա էօզրի մագլուլ, կէլմէքտէն իսթինքէ աֆ իտէրլէր իսէ, պիր պէհազ մէճիտիյէտէն պէշ ալթուն մէճիտիյէտէ դատար ճէզայի ն

Բէնջէնպիհ կիւնիւ, Ամթրիա Լոյտ գումբանեասընէն Արոլլոնամ վարօրու, Իսկէնտէրիեէտէի Ինկիլիզ ասապիրի իշին իշթիրա օլունմուշ պուլունան սղղրլարը համիլ օլարադ, լիմանրմըզտան հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—

Ամամալուշ ղաղէթասընէն պէեանընա կէօրէ, Իսկէնտերիեէտ ղուհուր էյլէեն իսհալ խասթալըղընէն սէպէպի գանալ սուլարընտա մէվճուտ օլան պիր նէվ ուֆադ դուրտալը իմիշ։

—

Մէսմաւաթա կէօրէ Իսկէնտէրիյեէտէի Ինկիլիզ ասապիրինին լեվազիմ իտարէսի իլէ Օտէսսա Թիւճճարանը պէյնինտէ ադտ օլունան պիր մուգավէլէնամէտէ, Օտէսսա Թիւճճարլարը 15.000 րէս սղղրը իթասընը թէահիւտ էյլէմիշլէր տիր։

Գու սղղրլար, հէր պիր թանէսի 70 ֆրանգա օլարադ, Ամթրիա Լոյտ վէ Բուս գումբանեալարը վաբօրլարընա նաղլ օլունաճադ տընրլար։

—

Նահղատէ պաշընտա միւնհէսիբ օլան թէահրօնուն եզղընթրլարը տիւն արանըլարադ, պիր չօգ դըլըճ, ղոնտուրա, ֆէս, վէ սաեիրէ պուլունմուշ տուր։

—

Կէչէն ադշամ Գանլըճատա հարիդ վուզու պուլմուշ տուր։

—

Զաթը հաղրէթի Բատիշահինին քեաթիպի խուսուսիի Բէշիա պէյ հաղրէթլէրինէ բիւթպէի ուլէա սընֆը էվվէլի թէվճիհ պույրուլմուշ օլաուզու կիպի, թէշրիֆաթի Հիւմայունուն նաղբը Միւնիր պէյ հաղբէթլէրինին պիրատէրլէրի, վէ սընհիեէ մէճլիսի քեաթիպի էսքիպ էֆէնտիեէ տախի, իբինճի բիւթպէտէն պիր դբթա նիշանը Ալիի Օսմանի իհսան պույրուլմուշ տուր։

—

Սէօյլէնիլմիկինէ կէօրէ, Տէրիսաատէթ սուլարը դումբանեասը, վապթիյէ Տէրդօստան տահա ուզադ մահէլլէրտէն Տէրիսաատէթէ սու կէթիրմէքտէ օլաուզու հալտէ, չիմալի աղա իչէ եարամամագտա պուլունան պիր սու եօլու պուլմուշ օլուպ, պունատան խթիֆատէ էյլէմէք իւզրէ թէմիզլէթիրմէքտէ իմիշ։

—

Բէնջէնպիհ կիւնիւ պաղը արդատաշլարընա Օրթաքէօյտէ պիր մէյխանէտէ իշրէթ իթմէքտէ օլան պիր Բում բալիդարեասը, արդատաշլարընտան իւչ քիշինին իւզերինէ բէվօլվէր պօշալատարադ, իւչիւնիտէ մէճբու�հ տիւշիւրմիւշ տիւր։ Մէճբուհլարտան պիրի վէֆաթ իթմիշ տիր։

Դանիլ տէրտէսթի օլունմուշտուր։

—

Տէպրէ գօմանտանը ֆէրիդ Իզզէթ բաշա իլէ, Գօջանտ գօմանտանը Օսման բաշա էվվէլքի կիւն Տէրսսաատէթէ մուվասէլէթ էյլէմիշլէր տիր։

ԽԱՐԻՃԻՆ

—

Թէէմմին օլունտուղունա կէօրէ, բրէնս Պիզմարդ աղբրճա խասթա իմիշ։ Միւշարիլէյհին Բէսսինկիթ. նէ կիտէճէկինին ասլը օլմատըղը կիպի, Կասթէյնէ կիտիպ, սբհհէ. թինէ խբամէթ իտէճէկի չայիասը ատա, տօղրու տէեիլ տիր։

Բրէնս Պիզմարդըն պիթիւն եա. զը Վատցէնտէ կէչիրէճէկի մաղնուն տուր։

—

Պէլճիղ անընն Նասխանալ ղաղէթասընտա օղունատուղունա կէօրէ, Զուլուխթան դբալը Զէթթիվայօ տիւնի բաղտր կիւնիւ Բարիզէ կիտիպ, 10 կիւն դատար օրատա դալճագ իմիշ։

Միւշարիլէյհին ըիֆադաթընտա պուլունան էմմիզատէսիյէ, պաշ վէքիլի բրէնս Իւնճէմճիմուանա, վէ միւսթէշարլարը Իւնկօսանա, վէ Իւնկօպաղանա, Լոնտրատա գալբդ, պէրատէրինճէ Բարիսէ կիթմէճէ. ճէյլէր տիր։

—

Տանիմարդա գրալը վէ գրալիչատը իլէ, մախատուէրի, վէ Եունան գրալը, ալաֆ. օղատատուն 9 ունտա Վիէսպատէնէ միթէվէճճիհէն եա. լա չէղմիշլար տը։ Օրատա բրէնս վէ բրէնսէս տը Կալլ իլէ կէօրիշմէլէրի միւհթէմէլ տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

—

ԻՐՄԿԻԻՏԱՐՏԱ ՂԱԴԸ ԱՄԷՐԻԴԱՆ ՄԷՔԹԷՊԻ

—

Գու մէմլէքէթտէ գէզմարընն ալի տերէճէտէ թալիմ ու թէրպիյէսի իշին հէր նէվ սուհուլէթի օլան իշպու մէքթէպ սեպ։ 3/15տէ թէքրար քիւշատ օլունաճադ տըր։

Մէքթէպին ըէսմի լիսանը Ինկիլիզճէ իսէ տէ, էհլիյէթլի մուալիմէր մարիֆէթիյլէ էրմէնիճէ, Ֆըրանսըզճա վէ սայիր լիսանլար տախի թէտրիս օլունուր։

Մէքթէպէ շայիրա վէրմէք խաթէնէնէր մէքթէպին քիշատընտան էվվէլ մէքթէպ միւտիրինէ միւրաճաաթ իթմէյի տիրլէր։

Մէքթէպ իւճրէթի հէր միւատէթին խպթիտասընտա բէշինէն թէէտիյէ օլունմալը տըր։

Կիճէյի կիւնտուզիւ շայիրալէր սէնէտէ 30 լիրա, եանի 12 լիրա, սեպտեմբերտէ 9 լիրա յունվարատա վէ 9 լիրա Զատիկէ թէէտիյէ իթմէյի տիրլէր։

Կիճէյի կիւնտուզիւ օրմանբպատա էօյլէ վադթը թատմարընը մէքթէպտէ իտէն շայիրալէր սէնէտէ 8 լիրա, եանի 3 լիրա սեպտեմբերտէ, 3 լիրա յունվարատա, վէ իբի լիրա Զատիկէ թէէտիյէ իթմէյի տիրլէր։

Էօյլէ թատմալարընը մէքթէպտէ իթմէյէն շայիրալէր պալատտէ մէղքիր մէպալալարընն նըսֆընը թէէտիյէ իթմէյի տիրլէր։

Փիեանո տէրսի ալմադ իսթէէնլէր սէնէտէ 8 լիրա, եանի 3 լիրա սեպտեմբերտէ 3 լիրա, յունվարատա վէ 2 լիրա Զատիկէ գիյատէ թէէտիյէ իթմէյի տիրլէր։

5—12

—

Արղընի մատենի հիւմատեանու ամպարլարընտա մէվճուտ օլան նիւհասը խամատան, իբի միլեօն դըյեէսինին, պիլմիւդայտէ թէգարբուր իտէճէք էսմանը, լիրայի օսմանի եիւզ ղր. հիսատպիյէ բէշինտան թէէտիյէ ու լյգիա օլունմադ իւզրէ, ֆիրսուսթի մուգարրէր օլաուզունատան, մէղբիւր իբի միլեօն գըյեէ խամ պադբրը իշթիրասընտա թալիպ օլանլարը, թարիխի իտանտէն իթիպարէն ատոդատան պիր կիւն միւրաբիեէ աէկին, Տէրիսաատէթատէ թիճարեթի վէ զիրատթ վէ օրման վէ մէատին նէզարէթի մուհասէպէլերի ումումիեէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէսի իտան օլունուր։

Սէնէ 98 հաղիրան 21

ԲԻՆԱ ԴԱԼԻՊԷԱԹԱ

Եուլբէր Դըրբ գոմանդորիսըլը Էէրբիդ օլմանտաշ չէյէվ գբնֆբնա ղարդը

—

ԲԷԲ ԹԷԷՍԻԲԼԻ, ՎԷ ԼԷԶԻԶ, ՎԷ ԴՈՒՎՎԷԹ ՎԻՐԻՃԻ ՏԻՐ

Սբթմատան վէ գան ապբղընտան, վէ սինիր զայիֆիլկինտէն նէշէթ իտէն խասթալըղտը իշին բէք միֆիտ տիր։

Մէղբիւր շարապ ատամն իշթահընը աչըպ եիւպիւնէ բէնը կէթիրիր, վէ տօտագլարընա զբրմընընդ վէրիր. վէ քէզալիք վիճուտէ տինճլիք վէ խաֆիֆլիք, վէ ֆիքբէ տախի պէրբադբդ վէ աչընդ քէսպ իթտիրիր։

Մէղբիւր շարապ Գալաթատա քէօրբիւ պաղընտա վադը Մեհէմմէտ-Ալի-բաշա խանընտա Սամերիգա էֆզախանէսինտէ, վէ Իսթանպօլտա տախի Պաղչէ գարուսունտա Գասապեան էֆզա մաղազասընտա պուլունմադտա տըր։

Բիայեթլու էհալիմիզէ շունու տախի խապէր վէրիրիզ քի, չիմտիեէ գատար քէնտի խանէսինտէ խասթէկեանը գապուլ էյլէմէքտէ պուլունան աթըպպայի հալբգատան տօղթօր Հիւնքեարպէկէնտիեան էֆէնտի, չիմտիեէն սօնրա, մէղքիր Սամերիգա էֆզախանէսինտէ, հէր սալը վէ բէնճէչմիկի վէ ճիւմատա իրթէսի կիւնէրի էօյլէտէն սօնրա հազբը պուլունարադ, միւրաճաաթ իտէն մէրիզանը գապուլ էյլէմէքտէ տիր։

Մ-ըֆբ Վ. Պէլէիճեան

—

Իսկիւտար չարշուսընտա, Դարբաճա-Սէհէտ ճատատէսինտէ 151 նումէրօրու Արբաճը խանը գահվէճիսի ուստա Սարգիս նամ քիմէսնէ, պաչբ քէլ օլանլարընն թէտարիսինի հէր վէճհ իլէ տերիւհատ էյլէյիպ, քէնտիսինէ միւրաճաաթ էյլէեէնլէրի, կէրէք իճարայի թէրթիպինճէ վէ կէրէք էհվէնսիզլիքճէ մէճմուն գբլրաճաղընը իյան իտէր։

ՏՕՂԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօղթէօրու միւամալէյհ, եա. լընընդ ֆբէնկի իլէթի, վէ պէլ. ատուղլուղու, վէ ումումի ալաթը թէէնասիւլիյեէ (Ծննդական գործարանք), վէ խորար եօլարընա տայիր խասթալբդլարա տիւչար օլանլարընն, էմրի թէտավիլէրինէ պադմագտա տընը։

Տօղթօր Ճէլալեան էֆէնտի, սապբդը վէճճ իւզրէ, հէր կիւն սաաթ կաէն 10ա գատար, Պաղչէ-գարուսունտա, Համիտիյէ թիւրպէսի սբրասընտա, Սինապեան Վիչէն էֆէնտինին Իբի Դարբոիլոն թէամիյեէ օլան 32 նիւմէրօրու էֆզախանէսինտէ խասթալար գապուլ իթտիկի կիպի, բազար կիւնէրի տախի, Պէյօղլուտա, Աղա ճամիսինտէ, Սաղբդ-աղաճը ճատտէսինտէ, 27 նիւմէրօրու քէնտի խանէսինտէ, քէզալիք մէրիզանը գապուլ էյլէմէքտէ տիր։

—

ԲՕԼ ՏԸ ԴՕԴ

ԿԻԻՍԹԱՎ

ԹԱՐԴՄԱՆԵԱՑ

Սեբբաթ Խ. Բիլ-Հանէչ

Սայն զուարճալի վիպասանութիւնը որ Բօլ տը Դօղի նշանաւոր գործերէն մին է, հեաղհեաէ թերթատ թերթ պիտի հրատարակուի. մին մի թերթին գինն է 30 փարայ։ Կեդրոնատեղին է Ե. Զինճիրճիեան գրատունը Մահմուտ-փաշա փողոց թիւ 239։

ՄՈՒՍՅԷՆԷՅԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էօյլէրէն, էօյլէ սօնա ալֆ. սաֆ 4 է գարար

40-Պիւյիւք Հէնտէք սօղաղը-40

Տօքթէօրիւ միւամալէյհին գապլինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօշալաքճը, վէ նէֆէս եօլարընա էնվայը էֆզա պուխարլարը իւֆլէմէկէ մանասուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ագ ճիկէր վէ պօղաղ վէ պուրուն խասթալբդլարընա խուսուսի օլարադ պադբրը կիպի, էլէքթրիք ալէթլէրիյլէ իճրա օլունան էնդամ վէ միւրասէլաթը թատթիլ, վէ վասրթայի թէէղրաֆ իլէ մէքթուպ կէօնտէրէնլէրի թատթիթի միւրասէլաթտէն մէնն վէ ղէճր էյլէր իսէ, վէ եախօտ թէէլէկրաֆ խաթէթընը թատիրինէ ճէպրէն մուսալիֆէթ իտէր իսէ, էլլի մէճիտէյէ ալթունտանան իբի եիւզ մէճիտիյէ ալթունունա գատար միւճաղաթը նադտիյէ ալընըզտան պաչդա, մուվագդաթան քիւրէկէ դօնուլուր։

—

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

Գէլը բոխարի մանդա տէալա էտէնլէրը, էվ էմբ — բոխարիլը աչըմբը օլան մանդաղարդա եէվրաքը մուշերրէ ընաղ — նէյր էյլէնլէրը, էվ Գէրինալէրին սուսուլ ընաղ ալդիյեէնլէրի պայիր տէր։

137. Հէր քիմ տէվլէթի Ալիյեէնէն էմր ու բուխասաթը օլմանեարադ, պիր մանթպատա քիւշատը, քիթապ վէ եվրադ թապ էյլէր իսէ, մանաթպատը գաբաթարընընդտան սօնրա, ճէղպի նադտի օլարադ, էլլի մէճիտիյէ ալթունուսպզ օլունուր։

138. Տէվլէթի Ալիյեէնէն, էմր ու բուխասաթը աչընմբզ օլան մանթպատարատա, սալթանաթը Սէնիյեէ, վէ էրզադը հիւքիմէթ, վէ թէէպպայի սալթանաթը Սէնիյեէտէն օլան պիր միլլէթ ալէյհինատ, զաղէթա վէ եա քիթապ, վէ եվրադը մուզիրրէ թապ ունէշրինէ միւթէճասիր օլան քիմսէնէնին, իսլամթատա պատարբմբզ օլտուղու շէյյէրին զապթիյէ, տէրէճէյի ճիւրմիւնէ կէօրէ, մանթպատը մուվագդաթէն, վէ եախօտ պիթիւն պիթիւն դարաթարընընդտան սօնրա, օն մէճիտիյէ ալթունունտան պէշ մէճիտիյէ ալթունունա գատար ճէղպի նադտի ախզ օլունուր։

—

ՕՆ ԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

Թէլէկրաֆ հարիպատերընը էեալ էրէնլէր

134. Հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, դայտարբղբդ իլէ, թէլէկրաֆրն խրամէթ վէ հարէքէթինէ, վէ եախօտ ալէմթընը, մուխապերէեէ մանէի օլաճադ սուրէթլէ իվալ իտէր իսէ, պէշ մէճիտիյէ ալթունունա գատար ճէղպի նադտի ալընընը, վէ էկէր պունու գատատէն եարմը օլտուղու սապիթ օլուր իսէ, պունճէղպի նադտիտէն ֆազլա, իւշ այատան իբի սէնէեէ գատար հապս օլունուր։

135. Հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, թէլէկրաֆի թէլէրինի, վէ եախօտ բօրսրլէն վէ տիրէբլէրինի քէսէր, վէ թախրիպ միսկլու հալթի իլէ թատիրի մուխապերէեէ սէպէպ օլուր իսէ, իւշ մահտան իբի սէնէեէ գատար հապս օլունուր, վէ պէշ մէճիտիյէ ալթունունտան էլլի մէճիտիյէ ալթունունա գատար ճէղպի նադտի ալընընը։

136. Հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, մէմալիքի տէվլէթի Ալիյեէտէ պիր կիւնա իսթիյալ վէ ֆէսատ վուղուի էմնասընտա, թէլէկրաֆընն պիր վէ եախօտ տահա զիեատէ խաթթարընը թատրիպ վէ եախօտ սայիր ճիհէթլէ իյլէմէսինի մէնն, վէ եախօտ ճէպրէն վէ սայիր սուրէթլէ զապթ իտէրէք, պէյն էլ մէմուրին ճէրէեան իտէճէք մուտանարատաքի աղաճլարը գատթ վէ թէլէֆ էյլէեէն օլուր իսէ, զարարլարը թազվին իթտիրիլմիքտէն սօնրա, պիր այատան պիր սէնէեէ գատար հապս էյլէ միճաղաթի օլունուր. վէ պու հարէքէթէ միւթէճասիր օլան սախթէ ֆէրմանը սաալ, վէ էմիրնամէյի սամի, վէ պույրուլտու միսիլլու էվրադը ըէամիյեէ իրաէ վէ նէշրիյյէ սախթէքեարլըղա ճիւրաթ իտէր իսէ, հագդընտա օն պէշինճի ֆասլտա պէէան օլունճաղը վէճճէյլէ, սախթէքեար ճէղասը տախի այրըճա հիւքմ վէ իճրա գէլընը։

131. Թարաֆը տէվլէթի Ալիյեէտէն նայիլ վէ մէէղուն օլմասընը նըշանը թագան, վէ քէնտի բիւթպէտէնին մանֆէվգընտա էյլիսէյի ըէամիյեէ կիեէն, վէ եախօտ հիչ բիւթպէ վէ մէէմուրիյեէթի օլմասընը հալտէ իւնիֆորմա թէէպպիս իյլէեէն էշխաս, իւշ այատան պիր սէնէեէ գատար հապս իլէ թէէտիպ օլունուր։

—

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

Իմբիեաղը ղէնէպէեեեն բաարբաղ իտէնլէր էէ, պաղը սաարը ֆաուէ վէ-Ռեպէրեեն ընթրեղ վէ բանիեաղ իտէնլէրի պայիր տէր։

132. Սունուֆու թէպպայի Շահանէնին, աեվլէթճէ իճրասընա մէէղուն օլտուղլարը բէամ ու այենլէրինէ, պիր քիմսէ թարաֆընտան թէէաբրուզ վուգու պուլուր, վէ եախօտ պունլարը իճրասընա ֆիրէլէն վէ թէէհիտէն միւմանաաթ վուգուա կէլիր իսէ, օլ քիմսէ, տէրէճէյի մուամէլէսինէ կէօրէ, պիր հաֆթատան իւշ տեա գատար հապս իլէ թէէտիպ օլունուր։

133. Խայրաթը շէրիֆէ, վէ թէգենինաթը պէէտիյեեէտէն օլան էպենիյեէ վէ ասարը մէվզուաեը հէամ վէ թախրիպ, վէ եախօտ պաղը մահէլլէրինի գբրբզ բահնէտաբ իտէն ճէվամի հավիլէրինտէ, վէ սէյր կէրլէրինտէ, վէ էսլադ վէ մէյանանլարատաքի աղաճլարը գատթ վէ թէլէֆ էյլէեէն օլուր իսէ, զարարլարը թազվին իթտիրիլմիքտէն սօնրա, պիր այատան պիր սէնէեէ գատար հապս էյլէ միճաղաթի օլունուր։ Վէ պիր մէճիտիյեէ ալթունունտան էլլի մէճիտիյեէ ալթունունա գատար ճէղպի նադտի ալընընը։

—

ՕՆ ԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

Թէլէկրաֆ հարիպատերընը էեալ էրէնլէր

134. Հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, դայտարբղբդ իլէ, թէլէկրաֆրն խրամէթ վէ հարէքէթինէ, վէ եախօտ ալէմթընը, մուխապերէեէ մանէի օլաճադ սուրէթլէ իվալ իտէր իսէ, պէշ մէճիտիյեէ ալթունունա գատար ճէղպի նադտի ալընընը, վէ էկէր պունու գատատէն եարմը օլտուղու սապիթ օլուր իսէ, պունճէղպի նադտիտէն ֆազլա, իւշ այատան իբի սէնէեէ գատար հապս օլունուր։

135. Հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, թէլէկրաֆի թէլէրինի, վէ եախօտ բօրսրլէն վէ տիրէբլէրինի քէսէր, վէ թախրիպ միսկլու հալթի իլէ թատիրի մուխապերէեէ սէպէպ օլուր իսէ, իւշ մահտան իբի սէնէեէ գատար հապս օլունուր, վէ պէշ մէճիտիյեէ ալթունունտան էլլի մէճիտիյեէ ալթունունա գատար ճէղպի նադտի ալընընը։

136. Հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, մէմալիքի տէվլէթի Ալիյեէտէ պիր կիւնա իսթիյալ վէ ֆէսատ վուգուի էմնասընտա, թէլէկրաֆընն պիր վէ եախօտ տահա զիեատէ խաթթարընը թատրիպ վէ եախօտ սայիր ճիհէթլէ իյլէմէսինի մէնն, վէ եախօտ ճէպրէն վէ սայիր սուրէթլէ զապթ իտէրէք, պէյն էլ մէմուրին ճէրէեան իտէճէք մուտանարատաքի աղաճլարը գատթ վէ թէլէֆ էյլէեէն օլուր իսէ, զարարլարը թազվին իթտիրիլմիքտէն սօնրա, պիր այատան պիր սէնէեէ գատար հապս էյլէ միճաղաթի օլունուր։ Վէ պիր մէճիտիյեէ ալթունունտան էլլի մէճիտիյեէ ալթունունա գատար ճէղպի նադտի ալընընը։

—

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

Գէլը բոխարի մանդա տէալա էտէնլէրը, էվ էմբ — բոխարիլը աչըմբը օլան մանդաղարդա եէվրաքը մուշերրէ ընաղ — նէյր էյլէնլէրի, էվ Գէրինալէրին սուսուլ ընաղ ալդիյեէնլէրի պայիր տէր։

137. Հէր քիմ տէվլէթի Ալիյեէնէն էմր ու բուխասաթը օլմանեարադ, պիր մանթպատա քիւշատը, քիթապ վէ եվրադ թապ էյլէր իսէ, մանաթպատը գաբաթարընընդտան սօնրա, ճէղպի նադտի օլարադ, էլլի մէճիտիյեէ ալթունուսպզ օլունուր։

138. Տէվլէթի Ալիյեէնէն, էմր ու բուխասաթը աչընմբզ օլան մանթպատարատա, սալթանաթը Սէնիյեէ, վէ էրզադը հիւքիմէթ, վէ թէէպպայի սալթանաթը Սէնիյեէտէն օլան պիր միլլէթ ալէյհինատ, զաղէթա վէ եա քիթապ, վէ եվրադը մուզիրրէ թապ ունէշրինէ միւթէճասիր օլան քիմսէնէնին, իսլամթատա պատարբմբզ օլտուղու շէյյէրին զապթիյէ, տէրէճէյի ճիւրմիւնէ կէօրէ, մանթպատը մուվագդաթէն, վէ եախօտ պիթիւն պիթիւն դարաթարընընդտան սօնրա, օն մէճիտիյեէ ալթունունտան պէշ մէճիտիյեէ ալթունունա գատար ճէղպի նադտի ախզ օլունուր։

ՍԱՐՍԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՈՊԱ ՖՈՐՍԱԼԱՐՈՒ

Բարիս, 18 օգոստոս

Ֆրանսըզ ֆոնտոսու 3%	82·55
» » 5%	115 60
Էսհամը Ռումումիէ աչըլը	11-25
» » դարանը	11 35
1865 Իսթիդրաղը	-
1869 »	59-
1873 »	56-
Բուամէլի չըմէնտը. Քահվիլա.	51·75
Օսմանլը Պանգասը	731·25
Գրէսի Լիոնէ	653 75
Բուս ֆոնտոսու 5% (1877	87-½
Բուսխանէն Շարք իսթիդրաղը	-
Իթալիա ֆոնտոսու	88-65
Մըսրը իսթիդ. պիրլէշմիշ	297-50
Իսբանեա խարիճի իսթիդրաղը	27-7/8
Գամպիո Լոնտրա իւղէրինէ	25-21

Բարիս, (Պուլվար) 4 օգոստոս

Ֆրանսըզ ֆոնտոսու 5%	-
Էսհամը Ռումումիէ	-

Լոնտրա 18 օգոստոս

Ինկիլիզ զոնսոլիտի	99-3/4
Էսհամը Ռումումիէ աչըլը	11-1/16
» » դարանը	11-1/4
1865 Իսթիդրաղը	13-1/4
1869 »	12-1/4
1871 »	65-3/4
1872 (Պոնտիա Թէզգոր)	22-1/4
1873 »	11-1/4
Տէվլէթի Ալիյէնին 1877 իսթ.	75-1/2
Օսմանլը Պանգասը	19-1/4
Բուսխա իսթիդրաղը 1873	82-7/8
Մըսրը իսթիդրաղը պիրլէշմիշ	59-1/8
» իմթիեազը (չըմէնտը.)	36-1/2
Տարբա սանիեէ	62-7/8
Մըսրըն Բօյիլա իսթիդրաղը	-
1877 Մահարիսթան էսհամը	100-1/2
Գամպիո Բարիզ	25-424

Վիէննա, 18 օգոստոս

Լոնտրա իւղէրինէ գամպիա	119-55
Բուամէլի տէմիր քօլ Քահվիլաքը	24-20

ԳԱԼԱԹԱ ՖՈՐՍԱԼԸ

Էսհ. Ռումումիէ օգոստ. 7 ազմ. գր.	12-15
» » օգոստ. 9 սպհ. աչ.	12-15
» » Էն եիքսէք	-
» » Էն աշաղը	-
» » Մասաթ 3 տէ	12-15
1863 Իսթիդ. (Մուքօն) 6% ֆ.	-
1865 » » 6% ֆ.	66-
1869 » (Բիլնար) 6% ֆ.	61-
1872 » (Պոնտիա Թէզգոր	21-50
1873 » (Բիլնար) 6% ֆ.	57-
Բուամէլի չըմէնարֆէր	50-50
Մըսրը իսթիդրաղը պիրլէշմիշ	66- 6
Բէյրութ դուրուշ	-
Հէվալէսիդ »	35-
Ազէ ֆայիզի %	9-

—

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՏԱԹԸ

Գրէսի ժէնէրալ 6%	6-10
Սօսիէթէ ժէն 6%	5- 5
Իսթանպոլ Պանգասը	9-
Սօսիէթէ Օթօման	5-55
Թրամվայ 5%	5-55
Լավրիօմ (մասէն)	174-

—

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՌԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը փրասը 100 ղրշոան	Ղբ Փ.
Ինկիլիզ փրասը	110- 2
Ֆրանսըզ ալթունու	87-38
Բօլ	90-16
Գրիմիյ ալթունու	51-15
Պէնեալ մէճիտիյէ	108- 6
Մէթալիք	206-10
Պէլճիք	210-20
Ալթըլաղ	125- 5
Պադբր	700-
Գարբոն գայիմէսի գարիք	9- 7

—

ԳԱԶՄԷՆԻՆ ՌԻԱՋԱՍԸ

Էն եիքսէք	1080-
Էն աշաղը	1080-
Մասաթ 5 տէ	1080-